

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 38 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér, vasúti állomásokon 12 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépírói és művészeti
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Fordulóponton.

— Az ellenzék közös programja. —

Hírek a politika világából.

Budapest, május 27.

A pünkösdi ünnepi csöndjét nem zavarta meg a politika bábeli hangzavara. A parlament elnémult és megnyugodott az utca is. És pihentek a politikusok is, a vezérek és közkatonák egyaránt. Az utóbbi hetek s főként a múlt napok izgalmai éppen eléggé kimerítették, igénybe vették minden idegszálunkat — áhítottunk erre a kis békességre.

De ha már ezt a kis békességet ennyire örvedetesnek találjuk, mennyivel szívesebben fogadnók s bizonyára az egész nemzet is — a végleges békét. Meddő harcokból elég volt. Az agyonsanyargatott magyar népnek nem lehet sem technikai obstrukció, sem az elnöki erőszak a megváltása. Az egyik épp olyan hátrányos, mint amilyen kárhozatos a másik. A mi megrázkódtatott államiságunknak erögyűjtésre s nem az erök szétforgácsolódására van szüksége. Össze kellene tehát mindazoknak fogniok, akár a képviselőház jobboldalán, akár a baloldalán üljenek is s minden tehetségükkel a béke, a terneke nyitó, gyümölcsöző béke ügyét kellene szolgálniok.

Erre most olyan kiváló alkalom nyílik, amelyet elszalasztani a legnagyobb bűn volna. Megbocsájthatatlan bűn. Az ellenzéki pártok hosszas vajúdás után úgy a katonai, mint a választójogi kérdésben közös programra helyezkedtek, amelyet holnap fognak ratifikálni a pártok vezetői s maguk a pártok is. A kormánynak és a többségnek tehát meg van a módja arra, hogy a program alapján tárgyaljon s békét is köthessen az egész egységes ellenzékkel, nemcsak valamelyik frakcióval, amint ezt Khuen-Héderváry oly kevés sikerrel próbálta. Reméljük, Lukács László, aki szombaton a királytól a harc folytatására semmiféle felhatalmazást nem kaphatott, nem fog gáncoskodni, nem fogja a hajthatatlant játszani, annál is inkább, mert ez csak az ő vesztét okozná.

A miniszterelnök okosan tenné, ha felszabadítaná magát Tisza romlását hozó gyámkodása alól s végre komolyan hozzálátna a béke megteremtéséhez. Mindenekelőtt be kell szüntetnie a parlamenti abszolutizmust, legokosabb volna, ha a Házat ismét elnapoltatná, hogy elejét vegye az elkeseredést és ellentétet szító elnöki erőszakoskodás folytatásának, ami csak árthat a béke

ügyének. Ha komolyan él a kormánynak a vágy, hogy itt végre normális viszonyok álljanak be, akkor most megszerezheti az erre való előfeltételeket. A magyar politika nevezetes fordulóponthoz ért, a felelősség a történelem előtt azokat fogja terhelni, akik az idők szavát megérténi nem tudják s a hatalmi gőgöt többre becsülnék, mint a becsületes megegyezést, a kölcsönös megértést.

Hireink itt következnek:

Lukács és az ellenzéki blokk.

Vasárnap és hétfőn nem történt semmiféle lépés a parlamenti helyzet szanalására. Annál inkább, mert vezető államférfiaink nagyrésze nem is volt Budapesten. Lukács László miniszterelnök a Semmeringen üdült, gróf Tisza István házelnök Erdélybe utazott egy temetésre, Justh Gyula Tornyán pihent, s gróf Andrássy Gyula Polgárdiban van, mint gróf Batthyány Lajos vendége.

Holnap azonban már megélnék a politikai élet. Megjön a miniszterelnök, s a pártok akcióba lépnek, hogy a szerdán ismét megnyíló képviselőházi ülésnek készen találja őket. Holnap délelőtt az ellenzéki blokk vezetői ismét tanácsba ülnek Kossuth Ferenc lakásán és végleg megszövegezi a közös programot, amelyet azután este valamennyi ellenzéki párt határozatilag fog szankcionálni.

A szövetségelt ellenzéki pártok közül fogják álláspontjukat Lukács miniszterelnökkel s egyben kérni fogják, hogy napolja el a Házat az immár elkerülhetetlen béketárgyalások számára, amelyek sikere most teljesen tőle, s a munkapárt józanságától függ.

A függetlenségi pártok értekezletei.

Holnap, kedden, délután hat órakor úgy a Kossuth-párt, mint a Justh-párt értekezletet tart. Mindkét értekezleten a vezérek megállapodásait fogják ratifikálni.

A választójogi program körüli.

A „Pester Lloyd“ közlése nyomán ma a „M. H.“ ezt írja:

„Politikai körökben nagy érdeklődéssel tárgyalják azt a ténnyt, hogy annak a választójogi javaslatnak, amely most az ellenzéki megegyezés tárgya, a tulajdonképpeni szerzője Vázsonyi Vilmos, Vázsonyi ugyanis Holló Lajos és Lovász Márton felkérésére készítette egy választójogi javaslatot azzal a tendenciával, hogy a pártok körében fennálló ellentétek kiegyenlítettessenek. Ez a javaslat szolgált volna alapul a kormánynak megszakadt béketárgyalások folytatására. Vázsonyi a javaslatot megismertette Lukácsnál, aki azonban kikötötte, hogy a Justh-párt mindenekelőtt szüntesse be a technikai obstrukciót s csak azután hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni. Ezen a ponton az akció azután hajótörést szenvedett, ellenben az ellenzéki pártok közt most folyó választójogi megegyezésnek a Vázsonyi által kiépített tervezet az alapja.“

Ezzel szemben a Justh-párt lapja így czáfol:

„A szövetségelt pártok nem a Vázsonyi-féle tervezet felett tárgyalnak. Vázsonyi igenis tett valamely lépést, amikor az erőszak tünetei a képviselőházban már jelentkeztek, hogy annak

kitörését az ellenzéki pártok lehetőleg elháríthassák és a kormány és az ellenzék között megegyezés jöhessen létre. Nemcsak ő, hanem a kormánypárt részéről is tettek erre nézve kísérleteket. Tekintélyes kormánypárti politikusok folytattak megbeszéléseket ellenzéki politikusokkal, hogy milyen alapon lehetne a tárgyalásokat újra felvenni. A magánúton közölt pro- pozíciókra egyes ellenzéki politikusok megmondották a maguk véleményét, hogy mi lehetséges és mi nem lehetséges. De ennél több nem történt. A Vázsonyi-féle akció úgy keletkezett, hogy Vázsonyi fölkereste Lovász Mártont annak lakásán és vele hosszasan beszélgetett a lehető kibontakozás felől. Lovász és Balla Aladár az eszmecserét tovább vitték. Később Sándor Pállal és Holló Lajossal is közölték, hogy milyen alapon lehetne Lukácsnak és az ellenzéknek újabb tanácskozásokat kezdeni. Sándor Pál Lukácsot is fölkereste a dologban, de ezek a purparlék minden eredmény nélkül végződtek. Épp úgy, mint a más kormánypárti politikusok akciója sem járt eredménnyel. Az ellenzéki pártok mostani tanácskozásai és ezen előzetes kezdeményezések között nincs semmi összefüggés.“

Sándor Pál országgyűlési képviselő a következő sorok közlésére kért fel bennüinket:

A „Magyarország“ ma esti közlésével szemben, amely kétségtelenül csak be nem avatott ember tollából származhatott, mindenben fentartom a „Pester Lloyd“ vasárnapi számában megjelent nyilatkozatomat, sőt ehhez most már hozzáteszem, hogy előző vasárnapon, amidőn Holló Lajos és Lovász Márton képviselő urakkal együtt Vázsonyi Vilmos képviselő lakásán tanácskoztunk a kibontakozásról, Vázsonyi előttünk referált arról, hogy Holló és Lovász urak hozzájárulásával és felkérésükre választójogi tervezetet ismertett a miniszterelnök úrral és arról is referált, hogy mi volt arra a miniszterelnök ur válasza. Felkértük Vázsonyit, hogy e tervezetet szabatosan szakaszokba foglalva, dolgozza ki s Lovász Márton által átadott és Vázsonyival közösen megállapított és eredetiben még most is meglevő általam látott és ismert pontozatok alapján. Hogy miféle czélt szolgál ezek után a valóságnak letagadása, azt igazán nem értem.

A Ház szerdai ülése.

Gróf Tisza Istvánnak, a „vaskezü“ házelnöknek, amint emberei nyíltan híresztelték, az volt a terve, hogy a szerdai ülésen véget vet a technikának, nem rendel el zárt ülést, nem enged sem napi rend előtti felszólalást, sem jegyzőkönyvi, sem házszabályvitát. Ha pedig a szónokok jelentkezéséből azt látja, hogy vitázó obstrukció készül, elnöki enuncziációval kihirdet egy egyszakosos új házszabályt, amelynek erejével azonnal berekeszti a vitát s megszavaztatja a véderőjavaslatot.

Nagy kérdés, hogy az ellenzék szövetségese következtében ez a terv megmarad-e s keresztülvihető-e? Azt hiszik, hogy Lukács László miniszterelnök biztosítani fogja, hogy a szerdai ülésen minden ellenzéki párt nyilatkozhatassék s előterjeszhesse békeajánlatát.

Az ülés végén Déry Zoltán fogja megtenni az interpellációját az ötödfélmillió választási kaszsa dolgában.

Ha még ezekhez hozzávesszük hogy a kizárt képviselők dolga is esetleg ige sok időt fog igénybe venni, akkor megállapíthatjuk, hogy a napirendre, a véderőjavaslatra megint nem fog sor kerülni, akármint erőlködjük is Tisza. Csütörtökön pedig, úgy lehet, már ismét el lesz napolva a Ház.

A kitiltott képviselők ügye.

Tudvalevően a Ház többsége Kovács Gyulát harmincz, Ráth Endrét nyolcz napi tartamra kizárta a mentelmi bizottság javaslata alapján a tudvalevő az is, hogy mindakét ellenzéki képviselő ennek daczára becsüzlenni a parlamentbe és csak a nyers erőszaknak fogják engedni. Érdekes, hogy a jelenlegi házszabályok, amelyeket Széll Kálmán miniszterelnöksége idején Szilágyi Dézso elnöklésével a pártok közös egyetértéssel alkottak meg, szólnak a kizárásról, de annak végrehajtási szankciót nem adnak, még pedig azért nem, mert erre nézve a pártok közt konkrét megállapodás történt. A jegyzőkönyv ugyanis, amelyet a házszabályok módosításáról felvettek, a következőket mondja:

„A képviselőház összes pártjai felteszik és elvárják minden tagtól, hogy ha a Ház valamely tagjára a kizárás határozata kimondatnék, az minden represszív rendszabály alkalmazása nélkül önként meghajol a házszabályok értelmében kimondott ítélet előtt és erkölcsi kötelességének ismeri magát annak önként alávetni.”

Ezt a tételt a Ház 1899. május 15-én határozatilag elfogadta. Nem kevésbé érdekes, hogy gróf Tisza Istvánnak már akkor más javaslatai voltak, de ezeket Széll Kálmán nem fogadta el azzal a kijelentéssel, hogy ilyen durva és brutális intézkedések ellenképzésnek a Ház méltóságát.

A negyvennyolczadiki törvényekben van egy intézkedés, amely szerint a képviselőház elnöke a Ház rendjét szükség esetén karhatalommal is fentarthatja. Az 1886. évi I. törvényzikk is fentartja ezt a rendelkezést, amidőn 14. szakaszában ezeket mondja:

„A rend és a csend fentartása terembiztosok által, szükség esetében a nemzeti őrség alkalmazásával eszközöltetik.”

Tisza hívei úgy tudják, hogy Tisza ezt a szakaszt fogja a kizárt képviselők ellen alkalmazni úgy, hogy elnöki intézkedéseinek szükség esetén csendőrséggel vagy honvédséggel fog érvényt szerezni, ami persze aligha fog egész zajtalanul és elteremtődés nélkül menni. Az ellenzéknek egyébként az a véleménye, hogy ez a szakasz nem alkalmazható a törvényhozás tagjaira, hanem csak az auditoriumra.

• Zentai kesergő.

A pénzügyminiszter zentai gyászos bukásáról a kormány felhivatalosa a következő bus kesergőt zengi:

„A pénteki képviselőválasztás a legerőszakosabb és legkorruptabb választás volt, amelyen a terrorizmus minden elképzelhető fegyverét is felhasználták. Ekkora vesztegetésre csak milliók képesek. Fernbach Károly pártja a szó szoros értelmében dobálta a pénzt: annyi százast soha sem cirikált még a gazdag Zenta lakosai között sem, mint a választás délutánján, éjszaka pedig már nemcsak a százastok röpködtek, hanem ezekért kötötték slusszt néhány szavazat megvásárlására. Máris együtt vannak a petíció adatai, amelyek mintegy százötven választónak flagrans megvesztegetését igazolják. Minthogy pedig a függetlenségi párt jelöltje kilencvenhat szóval győzött, Fernbach mandátumának érvénytelenítéséhez kétség nem is fér. További fegyvere volt a függetlenségi pártnak annak a hírek a terjesztése, hogy Budapesten a kommün napjaira emlékeztető események történtek. Azt híresztelték, hogy a lángokban a főváros fele, hogy a katonaság és a rendőrség megszegte az engedelmességet, a kormány lemondott, a nemzeti munkapárt jelöltje, a pénzügyminiszter, nem miniszter többé, ismét a koalíció jön, amely pedig nem lesz oly türelmes és elnéző a munkapárttal szemben, mint amilyen ez volt a bukott koalíció irányában, hanem ismét végig fog gázolni, mint ahogy kérelmetlenül végig gázolt 1906-ban ellenfelein; a koalíciónak ismét Fernbach lesz a főispánja Bácskában és jaj annak, aki Telezkymer szavazni. Nagy megütközést keltett az is, hogy a városi hatóság és a római katolikus pápáság, élén különösen Veres Gyula hecczkáplánal, a legféltetlenebbül korteskedtek a függetlenségi jelölt érdekében. Ilyen körülmények közt már jóval több a hipokrizisnél, ha a függetlenségi párt mer még tiszta választásokról beszélni.”

Az embernek egyenesen meg kellene, hogy esék a szíve e siralmas Jeremiád folytán és könyve-

ket kellene potyogtatni a szegény zentai munkapárt kudarcza fölött, ha nem tudnók oly egészen biztosan, hogy ezuttal valóban „bagoly mondja verébnek, nagyfejű”. Hihetetlen naivitást tételéz föl a felhivatalos a közvéleményről, ha azt képzeli, hogy elhiszik ezt a szörnű balladát. Az ellenzék terrorizálja a pénzügyminisztert, — sokezer forintos film, humoros. Óh, mert az áldott, jó munkapárt sohasem presszionált, korrumpált egy választót sem, Zentán sem vesztegetett, nem élt vissza a hivatalos hatalommal, Isten ments! Hogy is tenének ilyen Tisza Pista barátai, a bácskai kiskirályok?!

Wlassics a választói reformról.

Wlassics Gyula, a közigazgatási bíróság elnöke nagyérdekű cikket írt a „Neue Freie Presse” vasárnapi számába, amelyben a magyar választási reform kérdésében vallott álláspontját ismerteti:

Nem a napi politika prizmáján keresztül foglalkozik Wlassics a választói joggal, hanem a tudomány és a szociális fejlődés szempontjából és értékes fejtegetései során arra a konklúzióra jut, hogy Magyarországon más általános választói jog el sem képzelhető, csak olyan, amely a magyar állam történelmi nemzeti jellegét nem befolyásolja és a magyarság hegemoniáját és a magyar állam fennállását nem veszélyezteti. De óvakodni kell a magyar hegemonia féltésében a túlzásoktól is. A választási reformnak nem szabad senkit sem kizárnia az állami akarat kialakulásából és meg kell adni mindenkinek a választói jogot, aki nem áll sem erkölcsi, sem értelmi tekintetben a most választásra jogosítottak mögött. És különösen bűn volna megakadályozni, hogy a szociálisták a parlamentben megfelelő helyet kapjanak. De azért vigyázni kell arra, hogy a munkások súlyukat meg nem illető befolyásra tegyenek szert. Meg kell oldani a nagy problémát, de nem merev dogmatizmussal, amely jelszavak után indul és forradalmi felforduláshoz vezet, hanem a kérdés alapos mérlegeléséből leszűrt alapelvek tapintatos és praktikus alkalmazásával.

Budapest, május 27.

A pénzügyminisztérium új államtitkára. Politikai körökben elterjedt hírek szerint Madarassy Gábor, az állami dohányjövődék igazgatója lesz államtitkár a pénzügyminisztériumban; a dohányjövődéknél Madarassy helyét Havacsek László, az eddigi igazgatóhelyettes foglalja el.

Justh Gyula Budapesten. Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt elnöke ma délután toronyai birtokáról visszaérkezett Budapestre.

Beszámoló. Főfőster Aurél, a monori kerület országgyűlési képviselője vasárnap délelőtt Nagykátán beszámoló beszédet mondott nagyszámú nagykatái és környékbeli választó jelenlétében. Különösen a katonai javaslatokkal és a választójog kérdésével foglalkozott behatóan. A választójognak széles keretekben való kiterjesztésétől elzárkózni nem lehet tovább, de nem is akar senki, mert ez szükséges azért is, hogy az idegen támadásokkal szemben a magyar nemzet védelme erősödjék. Éppen ezért nem tudja megérteni a szociálista pártnak fellépését. Az általános, községenkénti és részben titkos szavazásnak a híve, de igen nagy súlyt fektet a magyarság szempontjából a kerületek beosztására, hogy a magyar faj uralmát ez országban tényleg biztosítsák. A választók a képviselő beszámolóját nagy lelkesedéssel fogadták és tántoríthatatlan bizalmukról és ragaszkodásukról biztosították és melegen ünnepelték népszerű képviselőjüket és Kossuth Ferencnek üdvözlő táviratot küldtek.

A körmenyi kerület képviselője, dr. Beck Lajos, pünkösd két ünnepén beszámoló beszédet mondott kerületének 15 községében. A kerület választó községe mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadta és ünnepelte képviselőjét. Beck Lajos beszámolójában vázolván az előállott politikai helyzetet, annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy az utolsó órában a megértés politikája fog felülkerekedni és a pártok a nemzet összességére érdekében keresni fogják és meg is fogják találni azokat a pontokat, ahol megérthetik egymást. Az utolsó napok bebizonyították, hogy a választójog kérdésében az ellenzéki pártok között lényeges különbség nincs. Lukács László miniszterelnök az ellenzék idevágó proppozícióit kívánta. Ki fog most derülni, akarják-e a békét a kormánypárton, mert ha nem: százharmincz émhert fognak magukkal szemben találni. A közönség

zajos helyesléssel fogadta Beck Lajos fejtegetéseit, majd egyhangulag bizalmat és köszönetet szavazott képviselőjének.

Választójogi népgyűlés Szegváron. A Szegvárra pünkösd vasárnapjára hirdetett választójogi népgyűlést a mindszei járás főszolgabírája, Tary István nem engedélyezte és a betiltó határozatnak érvényt szerzendő, ötven csendőrt koncentrált a községbe. Daczára a betiltásnak, kétezernél több ember gyűlt össze a szomszéd községekből is, akik a gyűlésre leutazott Mezőfi Vilmos, szegvári volt orsz. képviselővel a Népkörbe vonultak, ahol a gyűlést meg is tartották. Mezőfi Vilmos tartott nagyhatású beszédet, amelyben a politikai helyzet ismertetése után rámutatott arra, hogy az általános választójogot többé a nagy néptömegek nem engedhetik elsikkasztani és hogy a népek minden erejével azon kell lennie, hogy a nagy ezél mielőbb megvalósulást nyerjen. Az egybegyűltek a legnagyobb rendben oszlottak szét anélkül, hogy a nagy osendőri kirendeltségnek a beavatkozására szükség lett volna.

KÜLFÖLD.

Haldane — németországi nagykövet. A rendesen jól értesült *Magdeburger Zeitung* londoni táviratot közöl, amely szerint lord Haldane hadügyminiszter van kiszemelve berlini nagykövetségnek. Az angol hadügyminiszter *gratissima persona* a német császárnál, sir Edward Grey külügyminiszternek, pedig legmeghittebb barátja és politikájának lelkes híve. Tőle remélik Berlinben és Londonban egyaránt az angol-német viszony javulását.

Muley Hafid emlékiratai. Muley Hafid szultán, akinek uralkodói hatalmát tudvalevőleg a francziák erősen megnyirbálták és aki emiatt leköszönni szándékozik trónjáról, újabban az irodalmi térre lépett. Párisból jelentik ugyanis, hogy a szultán a mult heten magához kérette Hubert-Jaques hírlapíró, a párisi „Matin” tudósítóját, akinek egy tizenhat oldalnyi, apró, karcsu, arab betűjelekkel teleírt füzetet mutatott és a következőket mondotta:

— Ebben a füzetben az emlékirataim írását kezdtem meg. Körülbelül harminczszor ennyi lesz az egész és az iratokban elődeim történetét, valamint azoknak a külfölddel való diplomáciai összeköttetéseit fogom megírni. Ezenkívül azonban kifejtem majd Franciaországgal szemben elfoglalt álláspontom alapját és azokat az okokat, amelyek a trónról való lemondásra készítettek. Szememre vetik, hogy én főleg a theológiát tanulmányoztam. Ez igaz ugyan, de még mindig nem elég arra, hogy ebben keressék lemondásom okait. Ha fanatikus volnék, aminek állítanak, akkor nem hívtam volna be a francziákat országom megmentésére. Fanatizmusomnak és vallásos meggyőződéseimnek semmi köze sincs a lemondási szándékomhoz. Már nagyon vágyom a nyugalomra: ez az oka lemondásomnak. Visszavonulok azért is, hogy Franciaországgal jó viszonyban élhessek és hogy elkerüljem azokat az érzékenykedéseket, amelyek a dolgok új rendjében szinte kikerülhetetlenek. Nincs is értelme annak, hogy leköszönésem miatt ekkora lármát csapjanak. Az emberek eltűnnek, a berendezkedések változatlanok maradnak. Ez Franciaországban sem történik másként, ahol szultánságom három esztendeje alatt négy külügyminiszterrel volt dolgom. Ne csodálkozzék tehát azon, hogy Marokkóban éppen úgy, mint Franciaországban is, az emberek jönnek és mennek. Ami az utódom személyét illeti, ebben a kérdésben majd megegyezünk a francia kormánnyal.

A mexikói lázadók veresége. Newyorkból táviratozzák, hogy Mexikóból érkező jelentések szerint a Rellano közelében pénteken lefolyt ágyuharc Orozco fölkelővezér csapatainak teljes vereségével végződött. A csata végeztével a lázadók a legnagyobb rendetlenségben elmenekültek és eközben arra sem volt idejük, hogy a hidakat maguk mögött fölröbantsák. Ez a körülmény rendkívül megkönnyítette a menekülő üldözését. A lázadók az tizenhét óras tüzéségi harc folytán állítólag négyezer embert veszítettek. Ezzel a kormány részéről származó jelentéssel szemben Orozco kijelentette, hogy a vereség jelentéktelen, amiről a kormánycsapatok majd Jemineznél a saját kárukon fognak meggyőződni.

A forradalom után.

— Az áldozatok temetése. —

A megtorlás.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 27.

Pár nap mult már el a két napos forradalom után, s most végre teljes nyugalom és rend van a fővárosban. A rendőrség nem hitt a lecsendesedésnek. Azt hitte, hogy a hamu alatt izzik a parázs, s egyszerre majd ismét lángra kap. Különösen a pünkösdi ünnepeket tartotta kritikus időnek. Vasárnap temették az áldozatokat, hétfőn a megölt rendőrt. Azt hitte a hatóság, hogy a temetésről jövő munkásság megismétli a tüntetést, de a tömeg néma, büszke fájdalommal oszlott szét, még rendőri beavatkozásra sem volt szükség. Hét órakor már fel is oszlatták a rendőri készenlétét, a katonaságot már szombaton bevonták, a csendőrök is hazautaznak holnap.

Ma és tegnap mind a két fél temetett. Kissé diszónásan hat a kegyelet hangulatába az a hír, hogy a rendőrség már megkezdte a megtorlást; újabb letartóztatásokról számolhatunk be, s a rendőrség brutalitásáról mindenfelé beszélnek.

Az áldozatok temetéséről, s a megtorlás részleteiről tudósítónk a következőket jelenti:

Temetnek a rózsák . . .

A munkásforradalom áldozatai közül hármat temettek vasárnap, hétfőn a negyediket kísérték utolsó útjára . . . Munkások, proletárleányok vörös szegfüvel, vérpiros rózsabokrétával ostromolták a Rókus-kórház előtt a villamosokat. Minden tíz percben jött egy-egy kocsi. Sokan megindultak gyalog, mindenki ott akart lenni a temetésen. Három órakor már több mint tízezer ember szorongott a rákoskeresztúri köztemető halottsháza előtt. A fekete embererdő szótlanul nyitott utat a szociáldemokrata-párt vezetősége előtt, hiszen ők ma a papok . . . Velük jött a Justh-párt Bakonyi Samu és Győrffy Gyula képviselő vezetésével, köztük volt Polónyi Géza a kis fiával.

Hozzáik már a koporsókat. Három egymást után. Elöl Rosta Gyula tizennégy éves utcáseprő, a másodikban Hatyina Sándor géplakatos fekszik, a harmadikban Ristov Illés Miklós kőműves piheu. Az első koszorú, vérvörös szalaga nyomásán a párt kegyelethez, a pirosfehérzöldet Justh Gyula, a komor feketét a Reform-klub küldte. Alig helyezik el a sok-sok virágot, borusan csendül fel a munkásdalárda éneke:

„Mért oly borús . . .”

Gyorsan leperog az egyházi szerfartás. Pikár Radivoj görögkeleti lelkész teljes ornátusban Ristov Miklóst szenteli be, utána Kovács Emil református lelkész mond meleg szavakat Rosta Gyula és Hatyina Sándor koporsója előtt. Fölzokog a hatalmas tömeg, mintha csak egy ember ajkán fekadna a jajszó, de csendesen meglékelnek, Bakonyi Dezső kezd beszélni. Elfogódva, halkán vergődik ki a száján a szó: Testvérek! És mintha ettől az egy szótól ittasult volna meg, elragadja a hæv, lázas, forró gondolatai jönnek:

— Vértanu testvérek, mielőtt édes szülőnknek, a nagy Természetnek életet adó ölébe új élethez visszatérnétek, vigyétek magatokkal küzdő társaitoknak, a nagy munkásaládnak utolsó testvéri bucsucsokját. Rosta Gyula, Hatyina Sándor, Ristov Miklós és te Gallisz Ignác, aki odabent fekszel, a ti véretek összefoly: azok vérevel, akik az emberiség szabadságáért, jogaiért vérukkal ternékennyítették meg ezt a földet.

Egy pillanatra megáll, halkán morajlik a sok-sok ezer ember. Itt-ott szitok röpben a gyilkosok felé, a morajlás mintha csak vízhang volna. Halkán fejezi be s a végszava már a Marseillaise dalába fulad.

— Át fogjuk adni utódainknak emléketeket, akik talán már kultúrton folytathatják a fejlődés harcait. Az elhözött virágok testvéreitek csókját

jelenti, menjetek utatokon s bucsucsokkal, fogadjuk: mi is megvünk tovább a mi utunkon!

És ebben a pillanatban megindul a rózsá-ár. Mindegyik ember tartogatja a kezében a vérvörös virágot, most előre dobja. Az emberek fejére hull az illatos virág, tovább hajítják, tovább, míg a koporsóra röpben . . . A virágok temetik őket, a vérvörös rózsák hullanak a szemfedelükre . . . Szokogás hallig, egy szem nem marad szárazon, aztán halkán megint felsir az ének:

Fel dalra társak, zengje ajkunk
A munka bus, de szent dalát.
Mi dolgozunk és nagy hasznot hajtunk,
De hol a kéz, mely díjat ad . . .

Aztán vitték ki a koporsókat, messze ki, a temető végébe. Itt még dr. Jászi Oszkár mondott beszédet, majd Teszárz Károly, azután pedig Makay Aladár és Csepregi Sándor. Öt óra elmúlt már, amikor az óriási tömeg lassan, rendben oszladozni kezdett. A Maglódi-uton, az Egyesült Fővárosi Téglagyár udvarán látszott a készenlétbe eldugott csendőrség, egy század lovaság és egy század gyalogcserdőség. Csak a kakastoll látszott ki a kerítés mögül, de a nép tovább ment mellettük, a grász méltóságát még egy kiáltás se zavarta meg.

Az agyonlőtt rendőr végtisztessége.

Egészen más kép. Rajta van a hivatalos bélyeg. Nagy gyászpompa, fényes czerimónia egy-két rendőr zokog is, de a sirás nem dübörög végig a közönség soraiban, mint tegnap a rákoskeresztúri temetőben. Ott a fájdalom volt nagyobb, itt a pompa, a fényesség.

A ravatalt a Mosonyi-utcai rendőrlaktanya nagy udvarában állították fel. A halott díszes érczokorsóban feküdt. A ravatal körül négy kandeléber égett, a felcsapó lángok megvilágították a hat lovasrendőr alakját, akik galog, kivont karddal állottak díszőrséget a koporsó mellett. A ravatal körül a koszorúk egész erdeje pompázott. A család koszorúját a koporsóra helyezték. Koszorukat küldötték: dr. Pekáry Ferencz „A rendőrhősnek”, a magyar királyi állami rendőrök „Szeregett kartársunk részére”, „Hivatása áldozatának a magyar királyi állami rendőrség tisztikara”, „Hálás kegyelettel a székesszékfőváros közönsége”, „A felejtethetetlen bajtársnak, a magyar királyi állami rendőrség V. osztálya”, „Hivatásának teljesítése közben áldozatul esett bajtársnak, a magyar királyi államrendőrség lovasosztálya”. Koszorut küldötték még a magyar királyi rendőrség tisztikara, a csendőrség tisztikara, a csendőrlégénység, az I., II., V., VI. és VIII. kerületi osztály altisztjei és rendőrei s a detektívtestület és még számosan. Már délután három órakor nagy tömeg szorongott a Mosonyi-utcai laktanya hatalmas udvarán, ahol a rendőrség Köpf Ferencz főfelügyelő és Orosz Samu felügyelő vezetésével állott fel, oldal lovasrendőrök állottak lóháton, Vidos Elek felügyelő vezetése mellett. A ravatal mögött egy szakasz lovascsendőr állott fel Goreszky Zsigmond csendőrszázadosal az élükön. A gyalogcserdőség csapatot és tisztikart Gencz Árpád csendőrszázados vezette. A mentők deputációját dr. Aczél Károly mentőorvos vezette, a tüzoltók küldöttségét pedig Blasznek Hugó tüzoltóparancsnok vezetése mellett jelent meg. A gyászszerartáson megjelentek Székely Ferencz igazságügyminiszter, Jakabffy Imre és Bozerédj Viktor belügyminiszteri államtitkárok, dr. Pekáry Ferencz, Szabó László és Jalsoviczky Sándor belügyminiszteri tanácsosok, dr. Boda Dezső főkapitány, Markovits Ince és Krecsányi Kálmán főkapitányi helyettesek is. A gyászszerartás délután négy órakor kezdődött. A ravatal mellett ott zokogott az agyonlőtt rendőr fiatal özvegye és három apró gyermeke, kíváncsian tekintgetve körül. Tán meg se értették, mi történt. Ott sirt mellettük Richter József galamböszöfjeji édesapja. Légrády János a VIII. kerületi plébánia lelkésze tartotta a gyászszerartást teljes ornátusban. A gyászszerartás alatt az operai énekkar gyászdalokat adott elő. A beszentalés végeztével Székely Ferencz igazságügyminiszter és Boda Dezső főkapitány a gyászoló özvegyhez és az elhunyt édesapjához ment, akinek mély részvétét fejezte ki. Azután a halottat ki-

vitték a keleti pályaudvarra, ahonnan az esti vaggal Dunapatajra szállították.

A tüntetés többi áldozata.

Ma délután temették el az újpesti halottsházából Gallisz Ignácot. Most is elég szép tömeg verődött össze, ott voltak a társai, az egész Schlick-gyár s a barátai. Nem történt még azonban intézkedés három másik áldozatról: a Rókus-kórházban elhalt Krén Józsefről, valamint a rendőrség által összeverten és összevagdaltan a rákoskeresztúri kórházba szállított s ott elhunyt Családi Sándor 22 éves kocsis és Burinka János 16 éves napszámos temetése felől sem.

Letartóztatott tüntetők.

A két napi forradalom szereplői közül a rendőrség több százat letartóztatott. A legnagyobb részük még a főkapitányságon van s csak ezután vonják őket felelősségre, sokan azonban már a tolonczházban töltik rövid büntetésüket. A büntető eljárás alá kerülők ellen, — nem mint eleinte tervezték magánosok és hatóság ellen való erőszak — hanem lázadás czímen emeltek vádat. Ugy pünkösdi vasárnapján, mint hétfőn, egész nap folytak a kihallgatások. A letartóztatottak névsora a következő:

Lázadásért fogva vannak: Mach János 22 éves napszámos, Strbak István 16 éves lakatos, Huber János 21 éves kőműves, Gyurits János 21 éves padlóburkoló, Kohn Ignác 30 éves, Risk Jánosné 40 éves, Frana Jánosné 39 éves, Nodzsák Vazulné 45 éves napszámosnők, Kora László 18 éves gyári munkás, Nikolics Szekula 22 éves esztergályos, Rutter Gyula 30 éves szerelő, Kubes Ferencz 27 éves vasöntő, Hadnagy Lajos 16 éves gyári munkás, Sztojanovics 18 éves lakatos, Horváth Pál 24 éves, Cselép 20 éves, Petkovics Mido 21 éves lakatosok, Navaszád Zsigmond 21 éves gyári munkás, Lakatos Imre 20 éves szerelő, Hatlazi Antal 24 éves napszámos, Zatykó Pál 21 éves gyári munkás, Schulz Balázs 27 éves napszámos, Szabó József 21 éves gyári munkás, Katona József 22 éves, Ballhauf Lajos 21 éves, Koppi József 19 éves asztalosok, Erős Dezső 21 éves lakatos, Nodzsák Vazul 42 éves kereskedő, Csornák András 22 éves gyári munkás, Visnyei Ádám 22 éves napszámos.

Hatóság elleni erőszak büntette miatt letartóztatták: Lencz Henrik 27 éves szenest és Daszpot Mihály 23 éves kőművest, magánosok elleni erőszak büntette miatt: Bársony József 23 éves gyári munkást és Fordus Kálmán 27 éves gyári munkást, végül sulyos testi sértés büntette miatt: Kurucz Sándor 21 éves gyári munkást.

Az éj folyamán még letartóztatták Solti József 20 éves asztalossegédet, Várad József 18 éves szolgát, Koovacs László 17 éves sütsősegédet, Ádám Miklós 19 éves háziszolgát és Bizony Imre 19 éves szijgyártót.

A tolonczházban 220 ember van fogva, akiket különböző kihágások miatt három-öt-tíz napi elzárásra ítéltek. A szociáldemokrata párt háromszáz koronát helyezett letétbe, hogy ezeket az embereket élelmezze. A főkapitányságon is jártak a vezetőség tagjai s élelmet osztogattak az elfogottak között. Nem mindennapi látvány a tolonczházi kocsi is, melyek a kerületi kapitányságokról a központba és a tolonczházba szállítják a rendőrség foglyait, újabb intézkedés folytán állandóan lovasrendőrök és csendőrök kísérik, nehogy megtámadják a kocsiakat.

Hajsza a rendőr gyilkosa után.

A rendőrség — mint már megirtuk — csütörtökön letartóztatta Majoros Ádám 21 éves asztalossegédet, mert öt vadolja, hogy csütörtökön délelben a Bálhory-utczában lelőtte Richter József 17-es lovasrendőrt. Majoros tagadja, hogy ő volt a tettes. Revolvert csakugyan nem találtak nála, ellenben sok kő volt a zsebében. Majoros a vallomásaiban elmondotta, hogy a rendőrt egy társa lölte le, ő látta. Az illető Németh József kiskőrösi születésű 23 éves asztalossegéd, akivel együtt dolgozott Újvidéken, onnan ismeri és csak annyit tud róla, hogy egy Tisza-utczai asztalosnál dolgozik, akinek kifözése van. A rendőrség kinyomozta a Tisza-utczai asztalost, de annál sohasem dolgozott Németh József, sőt ilyen nevű asztalos nincs is Budapesten. Majorost már szándékos em-

beröléssel vádolva át is kísérték az ügyészség fogházába.

A rendőrség félhivatalos értesítése szerint Majoros azt vallotta, hogy Németh Józseffel a tüntetés napján az asztalosok szakegyletének népszínház-utcai helyiségében találkozott. Ott kapta az állítólagos Németh József a revolvert, de neki nem adták. Előadása szerint látta, hogy még őt aszilossegéd kapott a szakegyletből revolvert.

Ezzel szemben a szociáldemokrata párt vasárnap délelőtt megállapította, hogy Majoros nem tagja egyik szociálista szervezetnek sem, mert egy év előtt kilépett a párt kötelékéből.

Az összezúzott villamosok.

A városi villamosvasút részvénytársaságának irásos jelentése ma érkezett meg a főkapitánysághoz. Eszerint csütörtökön délelőtt a tömeg megröghanta a kocsikat, kövekkel és téglákkal megdobálta, az ablakait bezúgta. Fél 12 órakor a Podmaniczky-utca és Felsőerdősor-utca sarkán a 180-as számú kocsi felborították és felgyújtották. Ugyanígy csináltak a Nagymező-utca és Dessewffy-utca sarkán, ahol a 40-es számú pótkocsit döntötték fel és zúzták össze. Takács Gyula kalauz és Prey Gábor kocsivezető megsérültek. Ekkor beszüntették a forgalmat. A zavargók a Dráva-utca és Váci-ut sarkán megröghanták a várócsarnokot és felgyújtották. A Podmaniczky-utczában a csatornasíneket teleltették homokkal és kődarabokkal. A Pozsony-uton és a Dráva-utczában a tömeg mind a két vágányt feltépte, magas kőrakásokkal eltorlaszolta. A kocsiszínbe visszavont kocsik között egyetlen egy kocsi ép nem volt.

Ismét sztrájk készül?

Csáky csendőrnagy, a III. kerület parancsnoka ma délelőtt bizalmas értesítést küldött Boda Dezső főkapitánvhoz, amelyben közli, hogy újabb sztrájkra készülnek a gépgyári munkások. A csendőrpáncsnok a közlését egy hivatalos jelentésre alapítja, amelyet Sturzenberg Vilmos csendőrfőhadnagy küldött neki, Sturzenberg Vilmos csendőrhadnagy Erzsébetfalva határára a budapest-nagykúta vasuti vonalat őrzi és ott értesült a gépgyári munkások azon tervéről, hogy holnap, május 28-án újabb sztrájkba lépnek. Boda Dezső főkapitány a csendőrpáncsnok jelentése folytán mozgósította a detektíveket a sztrájk hír valószínűségének kinyomozására.

Kihallgatások az ügyészségen.

A szombaton estig letartóztatott száz fogoly közül még szombaton átkísérték negyvenhárom foglyot a királyi ügyészség fogházába. A királyi ügyészség nyomban átvette az iratokat és ma délig dr. Geszty Andor főügyész helyettes és dr. Aczél királyi ügyész a saját hatáskörükben már is szabadlábra helyezték közülük kettőt, nevezetesen Goldmann Dezső 16 éves pinczért és Madarász János ügyvéd irodai szolgát, viszont negyvenegy letartóztatott ellen indítványozta, hogy a vizsgálóbíró tartsa fenn a letartóztatást. Az ügyészségnek nem áll módjában több foglyot szabadlábra helyezni. Reggel óta egyfolytában tartanak a vallatások dr. Csopay Dénes vezető vizsgálóbíró felügyelete alatt s dr. Margalics és dr. Nagy albirák végzik a kihallgatásokat.

A tolonczház elött hatalmas tömeg verődik össze minden időben. Százával keresik hozzátartozóikat családnyáik, kenyérkeresőiket aggódó öreg szülők, nem tudják, hol vannak, hová jutottak a kerületi kapitányságokról az elítélés után.

A rendőrök brutalitása.

A vizsgálat abban az irányban is folyik, hogy mi csoda bántalmazások érték a gyanúsítottakat a rendőrközögek részéről a kihallgatás előtt, mert alapos az a vád, hogy a terhelteket a főkapitányságon bántalmazták, így csikarták ki belőlük a vallomásokat és nem figyelmeztették őket arra, hogy védőt vallhatnak. A gyanúsítottak a vizsgálóbíró előtt is ismételt panaszt tettek, hogy beismerésüket kegyetlen bántalmazással kicsikarták tőlük s akárhányan vannak, akik sérüléseiket nem a tüntetésen, hanem a főkapitányságon szenvedték.

Mi is tudunk róla, hogy a panaszok tényleg igazak. Iratokat, hogy milyen kegyetlenkedéssel tántak el a szegény emberekkel, akiket becipeltek

a főkapitányságra. Ütötték, verték őket, koplaltatták, éhezettették valamennyit. Pénteken éjjel borzasztó vihar dühöngött. A főkapitányság udvarán több, mint száz ember várta, míg bekísérik az ügyeletes szobába, ahol kihallgatják őket. Hiába volt minden felszólalás. A legtöbb egész reggelig ott fagyoskodott, ott szenvedett az udvarban, le se ülhettek, az érez alá se menekülhettek. Sokan majd összerogytak a kinszenvedéstől s a hideg eső folyton paskolta a szerencsétlen embereket. Csak másnap délelőtt kaptak egy kis kenyéret s soknak csak estefelé gondoskodtak a sorsáról. Magunk láttuk, amikor egy embert a nyakánál fogva a levegőbe emelt az egyik rendőr, aztán elengedte. Még a levegőben volt, amikor a másik arculvágtatta. A szegény embert elborította a vér s mint egy élettelen báb terült el a földön.

Szombaton délelőtt László Jenő védőügyvéd előterjesztésére Marinovich rendőrtanácsos jegyzőkönyvet vett föl a tüntetők panaszairól és noha a kihallgatások már le voltak zárva, valamennyi referens megkezdte az újabb kihallgatásokat ezekre a kérdésekre nézve. Szomorú valóság, hogy a terheltek sérüléseit meg sem vizsgálták s elmulasztották őket kioktatni, hogy védőt választhatnak.

Az se csekélység s nem szolgál a rendőrség előnyére, hogy a kihágási törvénykönyv 78. és 46. szakaszai alapján rendzavarás és rendőrsértés címén statáriális uton ítélkeztek felsőbb parancsra a kerületi kapitányságok, ötven-száz korona pénzbüntetéssel sújtották őket s rögtön átváltoztatták a büntetést elzárásra, nem oktatják ki az elítélteket, hogy felelőseknek, sem arra, hogy a legújabb utasítás értelmében a pénzbüntetést részletekben is kifizethetik — kiszállították őket a tolonczházba. Holnap és holnapután, aztán meg további öt-tíz nap múlva fognak ezek kiszabadulni. Még a mai napig is 220 letartóztatott van s ezek kihallgatására várnak.

A segítség.

Ma a Gyermekvédő Liga megbízásából jelent a főkapitányságon Majdán Claudia és közölte, hogy a Gyermekvédő Liga igazgatósága elhatározta, hogy a munkás-zavargások halottainak és sebesültjeinek családtagjait és gyermekeit segílyezi. A liga patronessai sorra járják a halottak és sebesültek családait és ahol ellátatlan gyermek van, magukhoz veszik és neveltetik. Felszólítják azokat még, akiket nem tudtak megkeresni, hogy jelentkezzenek Majdán Claudianál, Márton-utca 36. szám.

EGYHÁZAK.

— (Az egyház köréből.) A király a munkácsi székeskáptalanban Somlyai Mihály iskoláskanonoknak örkanonokká, Matlaczkó Tivadar kancellárkanonoknak iskoláskanonokká és Papp Antal mesterkanonoknak kancellárkanonokká való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ékként megüresedett hetedik, vagyis mesterkanonokságot Gebé Péter pápai titkos káplán, szentszéki ülnök, ungvári katólikus főgimnáziumi hittanárnak adományozta.

— (A kiharcolt fogadalomtétel.) A magyarországi betegápoló irgalmasrend történetében nevezetes nap volt a pünkösdi vasárnap, amikor 11 rendtag letette az ünnepélyes szerzetesi fogadalmat. A magyarországi irgalmasrendben körülbelül 18 év óta nem volt ünnepélyes fogadalomtétel, mert Rómából erre következetesen évekig megtagadták az engedelmet. Hosszu évekig tartó, szóban és írásban folytatott harc előzte meg ezt a pünkösdi vasárnapi fogadalomtételt és különösen Turóczy Kornél magyar rendtartományi főnök fáradozott évekig az engedelem kiharcolásá körül s többször járt ebben az ügyben a pápánál is kihallgatáson. Végre megjött az engedelem Rómából és ezzel a magyarországi rendtartománynak, amely oly soká függött a lét és nemlét között, biztosítva van a jövője. Pünkösdi vasárnapján hét rendházban tizenegy rendtag tette le az ünnepies formások között a fogadalmat. Ünnepségek minden rendi templomban történtek és mindenütt nagy egyházi és világi közösg volt jelen a fogadalomtételi kivételénél.

Istenítélet a Délvidéken.

— Árvizbe pusztuló falvak és községek. —

Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 27.

Ha áttekintünk az elemi és sorscsapások láncolatán, amely ennek a szegény országnak amugy is szegény lakosságára ebben az esztendőben ránehezedett, nem tarthatjuk indokolatlannak a szökővízhez fűzött néphitét. A jelen szökő esztendőben előbb az ország északi részét kezdte ki az árviz, majd az orkán szántotta végig az erdélyi nép viskóit, most pedig a délkeleti részek szenvednek a Maros és Szamos folyók, valamint a beljükk szakadó patakok áradása folytán.

A tomboló áradat ezeket és ezeket tett hajlókatalanná és vagyontalanná. Resiczabánya és környékén haterzer ember maradt kenyér nélkül. Áradat nyelte el a földet, a házakat, amelyeket a multkori ciklon megkímélt. Szolnok-Doboka, Szilágy vármegyében termés, állatállomány oda van, s a hatóságok nagy erőfeszítéssel igyekeznek megnyugtítani és segíyezni a kétségbeesett lakosságot.

Az árviz pusztítás szomorú képeit a következő tudósítások tárják elénk:

A Délvidék pusztulása.

Resiczabánya, május 26.

Három nap óta szakadatlanul zuhog a zápor. Éjjel felhőszakadás volt és valóságos istenítéletnek mondható az időjárás. Resiczabánya viz alatt áll. Ferenczfalván a Brazova vizzáró gát megtelt és a víz méternyi magasságban ömlik a gáton át.

Éjjel 3 órakor a Brezova kilépett medréből és a gyárat és a közeli utcákat félméternyi piszkos áradat lepi el. Még a 16 öles főutcán is az ablakokon át folyik be a víz. A vasuti töltést az ár alámosta és egy része bedől, úgy, hogy a sinek lógnak. A Bem-soron több tisztviselő-lakás összeomlott.

A katasztrófánál csendőrség, rendőrség és tűzoltóság dolgozik. Rendkívül sok lakásból folyik a kilakoltatás. Az iskolákat szükséglakásokká alakították át. Egész utcasorok hurczolkodnak. A fatelepről ezernyi méter fát hord az áradat, melyek a gyártelepi hidaknál megtorlódnak és itt dinamittal robbantják szét. A gyártelep viz alatt áll. Egész éjjel lázasan folyt a mentési munka. A villamos telep kábeleit elvágta, a motorokat elszállították, a gépeket szétszedték. Az utcák aszfaltjait az ár felszaggatva elsodorta és méter mélységre kimosta. A gyárban a munka előreláthatólag hetekig fog szünetelni. Resiczánul Kölnig terjedő 4 kilométeres síkság valósággal tenger. A vetések tönkrementek. Este 7 órakor újabb áradatot jelez Ferenczfalva, hol újabb felhőszakadás volt. Temesvárról 200 utászt küldtek ki. A kár milliókra megy.

Nándorhegyen és Karánsebesen a víz nagy pusztítást végzett. Szakul község egészen viz alatt áll. Karánsebesen a Temes árja a vasuti hidat elvitte. Karánsebes el van szigetelve. A bajai polgári iskola kirándulásában itt rekedt.

Resiczabányán, a főszolgabíró értesítése szerint öt-hatszáz ház viz alatt áll, husz ház összeomlott. A kohóművek kivételével, az egész bányatelep viz alatt áll. A hatóságok, a csendőrség és lakosság segítségével, óriási erőfeszítéssel folytatják a mentési munkálatokat. A mentésre kirendelt két utászszázad Várbogánban elrekedt, mert ott a vasuti töltést az ár elsodorta. Ennek következtében az utászok csak ma éjjelre érkezhetnek meg Resiczabányára. Emberéletben ezideig kár nem esett. Az eső ma reggelre megszűnt, s ennek következtében az ár ma délig 15 centiméterrel esökkent. A borzalmas katasztrófa leginkább a bányamunkásokat sújtja, kik mintegy haterzen bizonytalan ideig, amíg a bánya ismét felveheti üzemét, munka és kenyér nélkül maradtak.

Lugos pusztulása.

Lugos, május 27.

A Temes folyó pünkösdi hétfőjére egész Lugost elöntötte, egyedül a Kossuth-utca nem került víz

alá. A házuk összedültek. A hatvanezer korona költséggel ujonnan épült vasbeton hidat az ár elsöpörte. A Muschong-féle téglagyár romokban hever. Az áradás azonnal elöntötte a villanytelepet a város éjszakára világítás nélkül maradt. A templomokból miseközben haza kellett küldeni a közönséget. A veszély különösen a város románlakta részében nagy. Egy honvédörmesterre rászakadt a ház és megölte. A lugosi nyolczadik honvédgyalogezred Molnár Dezső vezetésével, valamint a 21. tüzezerred hősiiesen viselkedik. A város mögött a Cserna patak is kiáradt s a várost az ellenkező oldalról fenyegeti. Egyes városrészekkel közlekedni nem lehet és onnan semmi hírt sem lehet kapni. Az áldozatok száma eddig öt, egy ember pedig elüti. A környékről szintén nagy pusztulásokat jelentenek. Az árviz Lugoshely, Bodófalva és Kostély községeket tönkretette.

Temesmegye megmenekül.

Temesvár, május 27.

Temes megyében az áradás ma délben érte el maximumát. A Temes folyó Temesség községnél alámosta a vasuti hidat. Ennek következtében az egész forgalom Báziasig szünetel. Az ár áttöréssel fenyegeti a nagytopolyai zsillipet is. Budin község viz alatt áll. Tizenkét ház összedült. A lakosság megfeszített erővel építi a gátakat. A földmívelésügyi miniszter Ferenczy Sándor alispánt miniszteri biztosként kinevezte a Temes- és Béga menti munkálatokhoz. Ma este 8 órakor érkezett meg Weingartner Imre műszaki tanácsos, akit a miniszteri biztos mellé rendeltek ki. Velence községben négy ember a vízbe fullt.

Este jelentik Temesvárról: *Temesmegye most veszélyen kívül van*, mert a víz fél-0 óra óta erősen apad. Annál nagyobb azonban a veszély a szomszédos Maczedónia és Rudna községekben, mert a Temes Temesságnál kiöntött medréből. A kulmináció Módoson van, ahol az egész község talpon áll.

Erdély és a Szilágyság.

Szamosujvár, május 27.

A nagy esőzések folytán a Szamos medréből kiáradt és Nagyiklodon az országutat teljesen elöntötte s a vasúthoz lehetetlen hozzáférni. Báró Bánffy Albert választói kastélyát a víz teljesen körülvárta. Az egész környéken az összes szamos menti *vetések viz alatt fekszenek*, eliszaposodva. Hozát község melletti szamosvölgyi vasuti hidat az ár elmosta. A közlekedés átszállással tartatik fenn, óriási késékekkel. A Szamos Szamosujvárott a városon keresztül folyik, a sötátér, az Erzsébetkert, a Kandia, a ezigánygor mind víztől van borítva. A katonaság és tűzoltóság munkában van. *Sok ház összeomlott.*

Dés, május 27.

A Szamos mentén fekvő Keczó, Dés, Désakna községek viz alatt állnak, a tegnap délután megáradt Szalka pataktól. Éjjelre a nagy Szamosból fenyeget az árviz. A víz állása Désen 136 cm, mely folyton növekedik.

Szászrégen, május 27.

Péntek este óta állandóan szakad az eső. Ma reggelre az egész Marosmente viz alatt van és amerre a szem ellát, az egész vidék, mint egy tenger képét mutatja. Idecs, Marosfalu, Szászrégen völgyben fekvő része, a Herbus gyártelep, Radnótfája, Abafája, Petele, Körtefája és Gernyeszeg viz alá került. A folyton szakadó esőtől a víz egyre növekszik. *A falvak népsége az árviz elől menekül.* Az ár már a Maros-hidat is lerontotta, Palotailván a vasuti töltést felszakította s így a vonatok nem közlekedhetnek. A pusztulás leírhatatlan. *Körössy György főszolgabíró a mentési munkálatokat a falvakban személyesen vezeti.* A védelmi munkálatokhoz katonaságot is rendeltek ki.

Marosvásárhely, május 27.

A Maros folyó egész környékét elöntötte az ár. Várhegy, Udvarfalva, Szentanna, Nagyernye, községek viz alatt állanak. A lakosság kiköltözött falvakból. A székely-körvasut az ár miatt nem szükkijik. A Maros árja a vasuti töltést 10 kilo-

méternyire elszakította. Marosvásárhely külső részét viz borítja. *A lakosságot a katonaság egész éjjel csónakokon mentette ki a lakásokból.* Az összes helyőrség a mentési munkálatokon dolgozik. A Szászrégen felől elszakított tutajok a vízben álló kisebb házakat lerombolták és magukkal sodorták. Eddig 450 házból kellett kilakoltatni. Három ember és egy osecsemő holttestét vitte el az ár. A megye keleti részén állandóan esik az eső. Estére újabb vízáradást jelentettek.

Zsibó, május 27.

A roppant sok és bő esőtől, amely különösen péntekről szombatra virradó éjjel esett a Meszeshegységben, az Egregypatak kiáradt. Felsőegregytől kezdődőleg az összes községek egész Zsibóig teljesen viz alá kerültek. Különösen nagy károkat okozott az árviz a völgyön levő vetésekben, állatokban és a fentebb fekvő épületekben, továbbá a zsibói műmalmokban és azok műépítéseinben. A Szamosvölgyi vasut zsibó-szurduki vonalát több helyen megrongálta az ár, a közlekedés megszűnt és tekintettel az ünnepekre, a teherforgalom néhány napig szünetelni fog, a személyforgalmat pedig csak átszállással lehet majd fontartani. Az árviz még vasárnap is tartott, amennyiben a Szamos megnövekedése következtében az Egregy- és Almáspatakok lefolyása gátolva van. Az Egregy- és Almáspatakok közt levő két völgy 20—25 kilométerre felel a völgyben, teljesen viz alatt áll. A közlekedés itt teljesen szünetel.

Hasonló nagy árvizekről jönnek jelentések a Szilágyság minden járásából, különösen a Kraszna- és Berettyó-vizek mentéről.

Szilágysomlyó, május 27.

A Meszes és a Magura hegységekben történt felhőszakadás miatt összegyűlt és a tavaszi hóolvadással megszaporodott víztömegek a Kraszna nagymérvű áradását idézték elő. Szilágymegyének a Kraszna mentén fekvő községei Szilágysomlyó, Varsolez, Perezen és Szilágysomlyó város árviz alatt állanak. Szilágysomlyón Török István alispán a helyhatóságokkal egyetértőleg intézkedik az árvízvédelmi munkálatok tekintetében. Az áradás következtében Szilágysomlyón a Vadkert melletti házak mind viz alatt állanak. Eddig tizenhét ház omlott össze. Perecsenben az árviz két gyermeket agyastól ragadott el. *Seredenben több emberélet áldozata van az árvíznek.* A rendőrség, csendőrség és tűzoltóság éjjel-nappal tutajokon végzi a mentési munkálatokat.

Aradmegyében.

Arad, május 27.

Szombaton este 11 óra tájban az Arad szomszédságában levő *Mária-Radna községet elöntötte a víz.* Nagy felhőszakadás támadt, megárasztotta a Vad patakot, mely az egész község területét elborította vízzel. Pünkösdre körülbelül tizezer bucsu érkezett Mária-Radnára az ország legkülönbözőbb részeiből és ezeket szabad ég alatt, alvás közben érte az árviz. Az emberek térdig, sőt hóalig gázoltak a vízben és egy asszonyt, a Hevesmegyéből érkezett *Kovács Jánosnét elsodorta a víz.* *Holtan húzták ki.* A felhőszakadás ma megismétlődött.

A dunántúli áradások.

Keszthely, május 27.

A stájerországi nagy esőzések következtében a Mura-folyó megáradt és a zalamegyei muramenti községeket is veszély fenyegeti. A csúktornyai és perlaki főszolgabírók a szükséges intézkedéseket már megtették, hogy a Mura áradása a községeket ne érje váratlanul.

Siófok, május 27.

Szombat este nagy zivatar volt a Balaton melletti Siófok, Köröshegy és Bálványos környékén. A zápor több, mint egy órán át szakadt és egész földdarabokat lemosott. *A vetésekben és állatokban nagy kárt okozott,* valamint a gyümölcsösökben is. A kár ezen a vidéken nagy, legsúlyosabb a szomszédos Köröshegyen és határában.

A Dona áradása.

Az Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaság a következő hirdetményt teszi közzé:

Miután a Felső-Duna és mellékfolyói a tartós esőzések folytán újból rohamosan áradnak s így valószínű, hogy a budapesti rakodóparkot alsó részei viz alá kerülnek, a magyarországi forgalmi igazgatóság felkéri az érdekelt ügyfeleket, hogy a Budapesten megérkezett és még elvitetlen áruküldeményüket sürgősen szállítsák el, mivel azokat különben — amennyire lehetséges — czipzettek költségére és veszélyére kellene biztonságba helyezni.

Hasonló hirdetést tett közzé a Magyar Folyam- és Tengerhajózási R.-T. is.

Forgalmi zavarok.

A Máv. igazgatósága jelenti:

Árviz okozta pályarongálás miatt Temesvár—Orsova fővonalon Lugos és Temesszlatina állomások között; a temesvár—báziasísi vonalon Temesség—Ivándafüred és Széphely, továbbá Fehértemplom—Bázias között, továbbá az Oraviczabánya—Aninai vonalon és a Vojtek—Resicza, a Versecz—Marosillye vonalon Sódz—Mezősomlyó és Lugos—Facet állomások között a Karánsebes—Órváralja vonalon pedig Karánsebes—Baucár állomások között az összes forgalom szünetel. Ezenkívül Alkenyér—Kudsi vonalon a személyforgalom átszállással, a gyorsforgalom áthordással tartatik fenn. A forgalom Fehértemplom és Bázias állomások között előreláthatólag f. hó 28-ától átszállással felvétetik. A felsorolt többi vonalakon azonban a még növekedésben lévő áradás következtében a forgalom főlve telének ideje még meg nem állapítható.

TÁVIRATOK.

A háború.

Róma, május 27. A Stefani-ügynökség jelenti Rhodosból: A helyzet változatlan. További intézkedésig, holnap a sziget blokádja megszűnik, de a hadiállapot megmarad. Éj idején hajók a kikötőbe nem futhatnak be és onnan el nem indulhatnak. A Messageries Maritimes társaság *Caucas* nevű gőzöse kapitányának közlése szerint a szmirnai török kikötő-tisztek tovább *folytatják a semleges hajók lövöldözését.* A *Caucas* 60 kiutasított olasz emberrel hagyta el a szmirnai kikötőt, s szabály szerint követte a kalauzhajót. A világitótorony melletti kis erőd két lövést intézett a hajóra, majd két újabb lövés következett és a golyók, melyek az árboz magasságában röptültek el a hajók fölött, 300 méternyi távolságban a vízbe estek. A hajólegénységnek csak nagynehezen sikerült az izgatott utasokat megnyugtatni. A hajóparancsnok jelekkel fölvilágosítást kért a kalauzhajótól, mely csak azt adta válaszul, hogy tovább kell menni. *Walque* kapitány az incidensről jelentést tett az olasz konzulátusnak, aki kihallgatta a legénységet és utasokat, akik mind megerősítették ezt a tényállást. Mint a „Corriere d'Italia” jelenti, az olasz kormány az elfogott török tiszteknek *ugyanolyan zsoldot* fizet, mint az *ugyanolyan rangban lévő olasz tiszteknek.* Az elfogott közkatonák ugyanolyan zsoldot kapnak, mint az olasz legénység. Szükség esetén az elfogott tisztok családjai segélyben fognak részesülni.

Konstantinápoly, május 27. A lapok jelentése szerint a külügyminiszter a tegnapi minisztertanácsban közölte, hogy Törökország külföldi képviselőinek jelentése szerint eddig konferenciára vonatkozó javaslat nem merült fel. Az *Iktiham* értesülése szerint a hatalmak, mielőtt a konferenciák dolgában döntenék, *Anglia kezdeményezésére új közvetítő lépést fognak tenni.* Törökország azon feltétel alatt venne részt a konferencián, hogy a program a tripoliesi háborúra szorítkozzék.

Athén, május 27. A kalymmosi község tanács kérdésére Presbitere tengerenagy kijelentette, hogy az olasz kormány utasítására a szigeteken olasz zászlók fognak lengeni. A bélyegek is olaszok lesznek. A Törökországból származó áruk 11 százalékos vámot fizetnek, a görög áruk vámentesek lesznek.

A fezi forradalom.

Fez, május 27. Tegnapelőtt éjjel ellenéges csapatok a várost három pontján megtámadták. Egyik csapatuk kísérletet tett, hogy a

beröléssel vádolva át is kísérték az ügyészség fogházába.

A rendőrség félhivatalos értesítése szerint Majoros azt vallotta, hogy Németh Józseffel a tüntetés napján az asztalosok szakszerveletének népszínház-utcai helyiségében találkozott. Ott kapta az állítólagos Németh József a revolvert, de neki nem adták. Előadása szerint látta, hogy még őt asztalosoktól kapott a szakszerveletből revolvert.

Ezzel szemben a szociáldemokrata párt vasárnap délelőtt megállapította, hogy Majoros nem tagja egyik szociálista szervezetnek sem, mert egy év előtt kilépett a párt kötelékéből.

Az összezuzott villamosok.

A városi villamosvasut részvénytársaságnak írásos jelentése ma érkezett meg a főkapitánysághoz. Eszerint csütörtökön délelőtt a tömeg megrohanta a kocsikat, kövekkel és téglákkal megdobálta, az ablakait bezúzta. Fél 12 órakor a Podmaniczky-utca és Felsőerdősor-utca sarkán a 180-as számú kocsi felborították és felgyújtották. Ugyanígy csináltak a Nagymező-utca és Dessewffy-utca sarkán, ahol a 40-es számú pótkocsit döntötték fel és zúzták össze. Takács Gyula kalauz és Prey Gábor kocsivezető megsérültek. Ekkor beszüntették a forgalmat. A zavargók a Dráva-utca és Váci-ut sarkán megrohanták a várócsarnokot és felgyújtották. A Podmaniczky-utczában a csatornasínek tetejére homokkal és kődarabokkal. A Pozsony-uton és a Dráva-utczában a tömeg mind a két pályán feltépte, magas körakásokkal eltorlaszolta. A kocsiszínbé visszavont kocsik között egyetlen egy kocsi ép nem volt.

Ismét sztrájk készül?

Csáky csendőrhadnagy, a III. kerület parancsnoka ma délelőtt bizalmas értesítést küldött Boda Dezső főkapitánynak, amelyben közli, hogy újabb sztrájkra készülnek a gépgyári munkások. A csendőrpáncsnok a közlést egy hivatalos jelentésre alapítja, amelyet Sturzenberg Vilmos csendőrfőhadnagy küldött neki, Sturzenberg Vilmos csendőrhadnagy Erzsébetfalva határára a budapest-nagykúta vasuti vonalat őrzi és ott értesült a gépgyári munkások azon tervéről, hogy holnap, május 28-án újabb sztrájkba lépnek. Boda Dezső főkapitány a csendőrpáncsnok jelentése folytán mozgósította a detektíveket a sztrájk hír valóságának kinyomozása végett.

Kihallgatások az ügyészségen.

A szombaton estig letartóztatott száz fogoly közül még szombaton átkísérték negyvenhárom foglyot a királyi ügyészség fogházába. A királyi ügyészség nyomban átvette az iratokat és ma délig dr. Geszty Andor főügyész helyettes és dr. Aczél királyi ügyész a saját hatáskörükben már is szabadlábra helyezett közülök kettőt, nevezetesen Goldmann Dezső 16 éves pincéért és Madarász János ügyvéd irodai szolgát, viszont negyvenegy letartóztatott ellen indítványozta, hogy a vizsgálóbíró tartsa fenn a letartóztatást. Az ügyészségnek nem áll módjában több foglyot szabadlábra helyezni. Reggel óta egyfolytában tartanak a vallatások dr. Csopely Dénes vezető vizsgálóbíró felügyelete alatt s dr. Margalics és dr. Nagy albirák végzik a kihallgatásokat.

A toloncház előtt hatalmas tömeg verődik össze minden időben. Százával keresik hozzátartozóikat családjánál, kenyérkeresőiket aggódó öreg szülők, nem tudják, hol vannak, hová jutottak a kerületi kapitányságokról az elítélés után.

A rendőrök brutalitása.

A vizsgálat abban az irányban is folyik, hogy micsoda bántalmazások érték a gyanúsítottakat a rendőrközögek részéről a kihallgatás előtt, mert alapos az a vád, hogy a terhelteket a főkapitányságon bántalmazták, így csikarták ki belőlük a vallomásokat és nem figyelmeztették őket arra, hogy védőt vallhatnak. A gyanúsítottak a vizsgálóbíró előtt is ismételt panaszt tettek, hogy bánszerűen bántalmazással csikartták tőlük s akárhányan vannak, akik sérüléseiket nem a tüntetésen, hanem a főkapitányságon szerették.

Mi is tudunk róla, hogy a panaszok tényleg igazak. Irtózatos, hogy milyen kegyetlenkedéssel bántak el a szegény emberekkel, akiket bezipelték

a főkapitányságra. Ütötték, verték őket, koplaltatták, éhezették valamennyit. Pénteken éjjel borzasztó vihar dühöngött. A főkapitányság udvarán több, mint száz ember várta, míg bekísérik az ügyeletes szobába, ahol kihallgatják őket. Hiába volt minden felszólalás. A legtöbb egész reggelig ott fagyoskodott, ott szenvedett az udvarban, le se ülhetek, az eresz alá se menekülhettek. Sokan majd összerogytak a kinszenvedéstől s a hideg eső folyton paskolta a szerencsétlen embereket. Csak másnap délben kaptak egy kis kenyéret s soknak csak estefelé gondoskodtak a sorsáról. Magunk láttuk, amikor egy embert a nyakánál fogva a levegőbe emelt az egyik rendőr, aztán elengedte. Még a levegőben volt, amikor a másik arculvágta. A szegény embert elborította a vér s mint egy élettelen báb terült el a földön.

Szombaton délben László Jenő védőügyvéd előterjesztésére Marinovich rendőrtanácsos jegyzőkönyvet vett föl a tüntetők panaszairól és noha a kihallgatások már le voltak zárva, valamennyi referens megkezdte az újabb kihallgatásokat ezekre a kérdésekre nézve. Szomorú valóság, hogy a terheltek sérüléseit meg sem vizsgálták s elmulasztották őket kioktatni, hogy védőt választhatnak.

Az se csekélység s nem szolgál a rendőrség előnyére, hogy a kihágási törvénykönyv 78. és 46. szakaszai alapján rendzavarás és rendőrsértés címén statáriális uton ítélkeztek felsőbb parancsra a kerületi kapitányságok, ötven-száz korona pénzbüntetéssel sújtották őket s rögtön átváltoztatták a büntetést elzárásra, nem oktatták ki az elítélteket, hogy felelőseknek, sem arra, hogy a legújabb utasítás értelmében a pénzbüntetést részletekben is kifizethetik — kiszállították őket a toloncházba. Holnap és holnapután, aztán meg további öt-tíz nap múlva fognak ezek kiszabadulni. Még a mai napig is 220 letartóztatott van s ezek kihallgatásra várnak.

A segítség.

Ma a Gyermekvédő Liga megbízásából megjelent a főkapitányságon Majdán Claudia és közölte, hogy a Gyermekvédő Liga igazgatósága elhatározta, hogy a munkás-zavargások halottainak és sebesültjeinek családtagjait és gyermekeit segítye. A liga patronessai sora járják a halottak és sebesültek családjait és ahol ellátatlan gyermek van, magukhoz veszik és neveltetik. Felszólítják azokat még, akiket nem tudtak megkeresni, hogy jelentkezzenek Majdán Claudianál, Márton-utca 36. szám.

EGYHÁZAK.

— (Az egyház köréből.) A király a munkácsi székeskapitánban Somlyai Mihály iskoláskanonoknak örkanonokká, Matlaczkó Tivadar kancellárkanonoknak iskoláskanonokká és Papp Antal mesterkanonoknak kancellárkanonokká való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ekként megüresedett hetedik, vagyis mesterkanonokságot Gebé Péter pápai titkos káplán, szentszéki ülnök, ungvári katólikus főgimnáziumi hittanárnak adományozta.

— (A kiharczott fogadalomtétel.) A magyarországi betegápoló irgalmasrend történetében nevezetes nap volt a pünkösdi vasárnap, amikor 11 rendtag letette az ünnepélyes szerzetesi fogadalomát. A magyarországi irgalmasrendben körülbelül 18 év óta nem volt ünnepélyes fogadalomtétel, mert Rómából erre következetesen évekig megtagadták az engedelmet. Hosszu évekig tartó, szóban és írásban folytatott harc előzte meg ezt a pünkösdi vasárnapi fogadalomtételt és különösen Turóczy Kornél magyar rendtartományi főnök fáradozott évekig az engedelem kiharczolásá körül s többször járt ebben az ügyben a pápánál is kihallgatáson. Végre megjöit az engedelem Rómából és ezzel a magyarországi rendtartománynak, amely oly soká függött a lét és nemlét között, biztosítva van a jövője. Pünkösdi vasárnapján hét rendházban tizenegy rendtag tette le az ünnepies formások között a fogadalomát. Ünnepek minden rendi templomban történtek és mindenütt nagy egyházi és világi közönség volt jelen a fogadalomtételi kivételénél.

Istenítélet a Délvidéken.

— Árvizbe pusztuló falvak és községek. —

Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 27.

Ha áttekintünk az elemi és sorscsapások láncolatán, amely ennek a szegény országnak amugy is szegény lakosságára ebben az esztendőben ránehezedett, nem tarthatjuk indokolatlannak a szökőévhöz fűzött néphitét. A jelen szökő esztendőben előbb az ország északi részét kezdte ki az árviz, majd az orkán szántotta végig az erdélyi nép viskóit, most pedig a délkeleti részek szenvednek a Maros és Szamos folyók, valamint a beléjük szakadó patakok áradása folytán.

A tomboló áradat ezeket és ezeket tett hajlókatalanná és vagyontalanná. Resiczabánya és környékén hater ember maradt kenyér nélkül. Áradat nyelte el a földet, a házakat, amelyeket a multkori ciklon megkimélt. Szolnok-Doboka, Szilágy vármegyében termés, állatállomány oda van, s a hatóságok nagy erőfeszítéssel igyekeznek megnyugtanni és segítyezni a kétségbeesett lakosságot.

Az árviz pusztítás szomorú képeit a következő tudósítások tárják elénk:

A Délvidék pusztulása.

Resiczabánya, május 26.

Három nap óta szakadatlanul zuhog a zápor. Éjjel felhőszakadás volt és valóságos istenítéletnek mondható az időjárás. Resiczabánya viz alatt áll. Ferenczfalván a Brazova vízzáró gát megtelt és a víz méternyi magasságban ömlik a gáton át.

Éjjel 3 órakor a Brezova kilépett medréről és a gyárat és a közeli utcákat félméternyi piszkos áradat lepi el. Még a 16 öles főutcán is az ablakokon át folyik be a víz. A vasuti töltést az ár alámosta és egy része bedőlt, úgy, hogy a sinek lógnak. A Bem-soron több tisztviselő-lakás összeomlott.

A katasztrófánál csendőrség, rendőrség és tűzoltóság dolgozik. Rendkívül sok lakásból folyik a kilakoltatás. Az iskolákat szükséglakásokká alakították át. Egész utcákon hurczkolodnak. A fatelepről ezernyi méter fát hord az áradat, melyek a gyártelepi hidaknál megtorlódnak és itt dinamittal robbantják szét. A gyártelep viz alatt áll. Egész éjjel lázasan folyt a mentési munka. A villamos telep kábeleit elvágták, a motorokat elszállították, a gépeket szétszedték. Az utcák aszfaltjait az ár felszaggatva elsodorta és méter mélységre kimosza. A gyárban a munka előreláthatólag hetekig fog szünetelni. Resiczánul Kölnikig terjedő 4 kilométeres síkság valósággal tenger. A vetések tönkrementek. Este 7 órakor újabb áradatot jelez Ferenczfalva, hol újabb felhőszakadás volt. Temesvárról 200 utaszt küldtek ki. A kár milliókra megy.

Nándorhegyen és Karánsebesen a víz nagy pusztítást végzett. Szakul község egészen viz alatt áll. Karánsebesen a Temes árja a vasuti hidat elvitte. Karánsebes el van szigetelve. A bajai polgári iskola kirándulásában itt rekedt.

Resiczabányán, a főszolgabíró értesítése szerint öt-hatszáz ház viz alatt áll, husz ház összeomlott. A kohóművek kivételével, az egész bányatelep viz alatt áll. A hatóságok, a csendőrség és lakosság segítségével, óriási erőfeszítéssel folytatják a mentési munkálatokat. A mentésre kirendelt két utaszsázad Várbogásban elrekedt, mert ott a vasuti töltést az ár elsodorta. Ennek következtében az utaszkok csak ma éjjelre érkezhettek meg Resiczabányára. Emberéletben ezideig kár nem esett. Az eső ma reggelre megszűnt, s ennek következtében az ár ma délig 15 centiméterrel csökkent. A borzalmas katasztrófa leginkább a bányamunkásokat sújtja, kik mintegy haterzen bizonytalan ideig, amíg a bánya ismét felveheti üzemét, munka és kenyér nélkül maradtak.

Lugos pusztulása.

Lugos, május 27.

A Temes folyó pünkösdi hétfőjére egész Lugost elöntötte, egyedül a Kossuth-utca nem került víz

alá. A házak összedültek. A hatvanezer korona költséggel ujonnan épült vasbeton hidat az ár elsöpörte. A Muschong-féle téglagyár romokban hever. Az áradás azonnal elöntötte a villanytelepet a város éjszakára világítás nélkül maradt. A templomokból miskézben haza kellett küldeni a közönséget. A veszély különösen a város románlakta részében nagy. Egy honvédmesterre rászakadt a ház és megölte. A lugosi nyolczadik honvédgyalogezred Molnár Dezső vezetésével, valamint a 21. tüzérezred hősiessé viselkedik. A város mögött a Cserna patak is kiáradt s a várost az ellenkező oldalról fenyegeti. Egyes városrészekkel közlekedni nem lehet és onnan semmi hírt sem lehet kapni. Az áldozatok száma eddig öt, egy ember pedig elünt. A környékről szintén nagy pusztulásokat jelentenek. Az árvíz Lugoshely, Bodófalva és Kostély községeket tönkretette.

Temes megye megmenekül.

Temesvár, május 27.

Temes megyében az áradás ma délből érte el maximumát. A Temes folyó Temesség községnél alámosta a vasuti hidat. Ennek következtében az egész forgalom Báziasig szünetel. Az ár áttöréssel fenyegeti a nagytopolyai zsilipet is. Budin község viz alatt áll. Tizenkét ház összedült. A lakosság megfeszített erővel építi a gátakat. A földművelésügyi miniszter Ferenczy Sándor alispánt miniszteri biztosként kinevezte a Temes- és Béga menti munkálatokhoz. Ma este 8 órakor érkezett meg Weingartner Imre rendszaki tanácsos, akit a miniszteri biztos mellé rendelték ki. Velence községben négy ember a vízbe fullt.

Este jelentik Temesvárról: *Temes megye most veszélyen kívül van*, mert a víz fél-óra óta erősen apad. Annál nagyobb azonban a veszély a szomszédos Macedónia és Rudna községekben, mert a Temes Temesságnál kiöntött medréből. A kulmináció Módoson van, ahol az egész közönség talpon áll.

Erdély és a Szilágyság.

Szamosújvár, május 27.

A nagy esőzések folytán a Szamos medréből kiáradt és Nagyiklódon az országutat teljesen elöntötte s a vasúthoz lehetetlen hozzáférni. Báró Bánffy Albert választói kastélyát a víz teljesen körülzárta. Az egész környéken az összes szamos menti vetések viz alatt fekszenek, eliszaposodva. Hozdát község melletti szamosvölgyi vasuti hidat az ár elmosta. A közlekedés átszállással tartatik fenn, óriási késékekkel. A Szamos Szamosújvárról a városon keresztül folyik, a sétatér, az Erzsébetkert, a Kandia, a cigányosor mind víztől van borítva. A katonaság és tüzoltóság munkában van. Sok ház összeomlott.

Dés, május 27.

A Szamos mentén fekvő Kaezko, Dés, Désakna községek viz alatt állnak, a tegnap délután megáradt Szalka pataktól. Éjjelre a nagy Szamosból fenyeget az árvíz. A víz állása Désen 136 cm, mely folyton növekedik.

Szászrégen, május 27.

Péntek este óta állandóan szakad az eső. Ma reggelre az egész Marosmente viz alatt van és amerre a szem ellát, az egész vidék, mint egy tenger képét mutatja. Idecs, Marosfalu, Szászrégen völgyben fekvő része, a Herbus gyártelep, Radnót-fája, Abafája, Petele, Körtefája és Gernyeszeg viz alá került. A folyton szakadó esőtől a víz egyre növekszik. A falvak népsége az árvíz elől menekül. Az ár már a Maros-hidat is lerontotta, Palotailván a vasuti töltést felszakította s így a vonatok nem közlekedhetnek. A pusztulás leírhatatlan. Körössy György főszolgabíró a mentési munkálatokat a falvakban személyesen vezeti. A védelmi munkálatokhoz katonaságot is rendeltek ki.

Marosvásárhely, május 27.

A Maros folyó egész környékét elöntötte az árvíz. Várhegy, Udvarfalva, Szentanna, Nagyernye, községek viz alatt állanak. A lakosság kiköltözködött a falvakból. A székely körvasút az ár miatt nem közlekedik. A Maros árja a vasuti töltést 10 kilo-

méternyire elszakította. Marosvásárhely külső részét víz borítja. A lakosságot a katonaság egész éjjel csónakokon mentette ki a lakásokból. Az összes helyőrség a mentési munkálatokon dolgozik. A Szászrégen felől elszakított tutajok a vízben álló kisebb házakat lerombolták és magukkal sodorták. Eddig 450 házból kellett kilakoltatni. Három ember és egy osecsemő holttestét vitte el az ár. A megye keleti részén állandóan esik az eső. Estére újabb vizáradást jelentettek.

Zsibó, május 27.

A roppant sok és bő esőtől, amely különösen péntekről szombatra virradó éjjel esett a Meszes-hegységben, az Egregypatak kiáradt. Felsőegregy-től kezdődően az összes községek egész Zsibóig teljesen viz alá kerültek. Különösen nagy károkat okozott az árvíz a völgyön levő vetésekben, állatokban és a fentebb fekvő épületekben, továbbá a zsibói műmalmokban és azok műépítményeiben. A Szamosvölgyi vasut zsibó-szurduki vonalát több helyen megrongálta az ár, a közlekedés megszűnt és tekintettel az ünnepekre, a teherforgalom néhány napig szünetelni fog, a személyforgalmat pedig csak átszállással lehet majd főtartani. Az árvíz még vasárnap is tartott, amennyiben a Szamos megnövekedése következtében az Egregy- és Almáspatakok lgfolyása gátolva van. Az Egregy- és Almáspatakok közt levő két völgy 20—25 kilométerre felfelé a völgyben, teljesen viz alatt áll. A közlekedés itt teljesen szünetel.

Hasonló nagy árvizekről jönnek jelentések a Szilágyság minden járásából, különösen a Kraszna- és Berettyó-vizek mentéről.

Szilágysomlyó, május 27.

A Meszes és a Magura hegységben történt felhőszakadás miatt összegyűlt és a tavaszi hóolvadással megszaporodott víztömegek a Kraszna nagymérvű áradását idézték elő. Szilágymegyének a Kraszna mentén fekvő községei Szilágy-Kraszna, Varsolcz, Pereczen és Szilágysomlyó város árvíz alatt állanak. Szilágysomlyón Török István alispán a helyhatóságokkal egyetértőleg intézkedik az árvízvédelmi munkálatok tekintetében. Az áradás következtében Szilágysomlyón a Vadkert melletti házak mind viz alatt állanak. Eddig tizenhét ház omlott össze. Pereczenben az árvíz két gyermeket ágyastól ragadott el. *Seredenben több emberélet áldozata van az árvíznek.* A rendőrség, csendőrség és tüzoltóság éjjel-nappal tutajokon végzi a mentési munkálatokat.

Aradmegyében.

Arad, május 27.

Szombaton este 11 óra tájban az Arad szomszédságában levő Mária-Radna községet elöntötte a víz. Nagy felhőszakadás támadt, megárasztotta a Vad patakot, mely az egész község területét elborította vízzel. Pünkösdre körülbelül tízezer bucsus érkezett Mária-Radnára az ország legkülönbözőbb részeiből és ezeket szabad éjjel, alvás közben érte az árvíz. Az emberek térdig, sőt hónaljig gázoltak a vízben és egy asszonyt, a Hevesmegyéből érkezett Kovács Jánosnét elsodorta a víz. *Hollan hústák ki.* A felhőszakadás ma megismétlődött.

A dunántúli áradások.

Koszthely, május 27.

A stájerországi nagy esőzések következtében a Mura-folyó megáradt és a zalamegyei muramenti községeket is veszély fenyegeti. A csáktornyai és perlaki főszolgabírák a szükséges intézkedéseket már megtették, hogy a Mura áradása a községeket ne érje váratlanul.

Siófok, május 27.

Szombat este nagy zivatar volt a Balaton mellett Siófok, Köröshegy és Bálványos környékén. A zápor több, mint egy órán át szakadt és egész földdarabokat lemosott. *A vetésekben és állatokban nagy kárt okozott, valamint a gyümölcsösökben is.* A kár ezen a vidéken nagy, legsúlyosabb a szomszédos Köröshegyen és határában.

A Dana áradása.

Az Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaság a következő hirdetményt teszi közzé:

Miután a Felső-Duna és mellékfolyói a tartós esőzések folytán újból rohamosan áradnak s így valószínű, hogy a budapesti rakodópartok alsó részei viz alá kerülnek, a magyarországi forgalmi igazgatóság felkéri az érdekelteket, hogy a Budapesten megérkezett és még elvitetlen áruküldeményüket sürgősen szállítsák el, mivel azokat különben — amennyire lehetséges — czimzettek költségére és veszélyére kellene biztonságba helyezni.

Hasonló hirdetést tett közzé a Magyar Folyam- és Tengerhajózási R.-T. is.

Forgalmi zavarok.

A Máv. igazgatósága jelenti:

Árvíz okozta pályarongálás miatt Temesvár—Orsova fővonalon Lugos és Temesszlatina állomások között; a temesvár—báziasí vonalon Temesség—Ivándafürdő és Széphely, továbbá Fehértemplom s Bázias között, továbbá az Oraviczabánya—Aninai vonalon és a Vojtek—Resicza, a Versecz—Marosillye vonalon Sód—Mezősomlyó és Lugos—Facset állomások között a Karánsebes—Órváralja vonalon pedig Karánsebes—Baucár állomások között az összes forgalom szünetel. Ezenkívül Alkenyér—Kudsi vonalon a személyforgalom átszállással, a gyorsforgalom áthordással tartatik fenn. A forgalom Fehértemplom és Bázias állomások között előreláthatólag f. hó 28-ától átszállással felvétetik. A felsorolt többi vonalakon azonban a még növekedésben lévő áradás következtében a forgalom fölvételének ideje még meg nem állapítható.

TÁVIRATOK.

A háború.

Róma, május 27. A Stefani-ügynökség jelenti Rhodosból: A helyzet változatlan. További intézkedésig, holnap a sziget blokádja megszűnik, de a hadiállapot megmarad. Éj idején hajók a kikötőkbe nem futhatnak be és onnan el nem indulhatnak. A Messageries Maritimes társaság *Caucas* nevű gőzös kapitányának közlése szerint a szmirnai török kikötő-tisztek tovább folytatják a *semleges hajók lövöldözését.* A *Caucas* 60 kiutasított olasz emberrel hagyta el a szmirnai kikötőt, s szabály szerint követte a kalauzhajót. A világítótorony melletti kis erőd két lövést intézett a hajóra, majd két újabb lövés következett és a golyók, melyek az árboc magasságában röpiültek el a hajók fölött, 300 méternyi távolságban a vízbe estek. A hajóslegénységnek csak nagynehezen sikerült az izgatott utasokat megnyugtatni. A hajóparancsnok jelekkel fölvilágosítást kért a kalauzhajótól, mely csak azt adta válaszul, hogy tovább kell menni. *Walque* kapitány az incidensről jelentést tett az olasz konzulátusnak, aki kihallgatta a legénységet és utasokat, akik mind megerősítették ezt a tényállást. Mint a „Corriere d'Italia” jelenti, az olasz kormány az elfogott török tiszteknek *ugyanolyan zsoldot* fizet, mint az *ugyanolyan rangban lévő olasz tiszteknek.* Az elfogott közkatonák ugyanolyan zsoldot kapnak, mint az olasz legénység. Szükség esetén az elfogott tisztek családjai segélyben fognak részesülni.

Konstantinápoly, május 27. A lapok jelentése szerint a külügyminiszter a tegnapi minisztertanácson közölte, hogy Törökország külföldi képviselőinek jelentése szerint eddig konferenciára vonatkozó javaslat nem merült fel. Az *Iktiham* értesülése szerint a hatalmak, mielőtt a konferenciák dolgában döntenek, *Anglia kezdeményezésére új közvetítő lépést fognak tenni.* Törökország azon feltétel alatt venne részt a konferencián, hogy a program a tripoliszi háborúra szorítkozzék.

Athén, május 27. A kalymnosi község-tanács kérdésére Prebiter tengernagy kijelentette, hogy az olasz kormány utasítására a szigeteken olasz zászlók fognak lengeni. A helyegek is olaszok lesznek. A Törökországból származó áruk 11 százalékos vámot fizetnek, a görög áruk vámentesek lesznek.

A fezi forradalom.

Fez, május 27. Tegnapelőtt éjjel ellenséges csapatok a várost három pontján megtámadták. Egyik csapatuk kísérletet tett, hogy a

polgárőrség által védett falakon át a városba nyomuljon. Igen heves fegyvertüzelés fejlődött itt ki. Amidőn vadászcsapatok érkeztek a polgárőrség védelmére, az ellenség lassan-lassan becsüszte a tüzelést. Az északi részen támadó csapatokat egynéhány ágyulövés hamarosan elnémította. Ugyanígy történt a harmadik helyen történt támadás esetén is. Hajnalban az ellenség hamarosan visszavonult, de már 6 óra tájban újból megkezdődött a tüzelés és a déli órákig tartott. Csapatok indultak ki az ellenség körülkorítására. Az ellenes csapatok egy részének sikerült a városba benyomulnia. A francziák közül többen megsebesültek. Ma reggel 8 óra után heves ágyuzás kezdődött, mely délután 1 óráig tartott. A tüzéség végül szétzórta a városba nyomult ellenséget és azt üldözöbe vette. Az ellenség vesztése tetemes. Francia részről egy tiszt elesett. Mintegy harminczan megsebesültek. A városban nyugalom uralkodik. A főrezidensnek a szultánnál teendő látogatását elhalasztották.

UJDONSÁGOK.

A DIVAT SZALON ELOFIZETÉSE. Értésítettük már olvasóinkat, hogy a Divat Szalonnal április elseje óta nincs előfizetési megállapodásunk s most ismételve kérjük, hogy a Divat Szalonra hozzánk ne küldjenek be előfizetési pénzeket. Azokat az előfizetőinket, akik ilyen előfizetéseket az Egyetértesre való előfizetéssel küldtek be hozzánk, tisztelettel kérjük, közöljék velünk egy levelező-lapon, hogy mennyi időre akartak a Divat Szalonra előfizetni, hogy ezt az összeget a kiadóhivatal vissza-küldhesse.

— **Hírek a király betegségről.** Bécsből jelentik: Tegnap volt *Lipót Szalvátor* fiainak bérmaünnep, melyre a király részvétele is be volt jelentve. A család és az ünnepre meghívott előkelőségek sokáig vártak a királyra, helyette azonban az utolsó percben egy udvari futár jött, aki azt jelentette, hogy a király egészségi állapota miatt nem vehet részt a bérmaünnepen. Innen tudták meg a bécsiek, hogy a király néhány nap óta betegeskedik. A múlt héten állandóan esős, hűvös időjárás volt az osztrák fővárosban és ez a kellemetlen időjárás rossz hatással volt az agy uralkodó egészségére. Meghült és ismét erőt vett rajta a köhögés. Ez volt az oka annak, hogy dr. *Kerzl* udvari orvos tanására a király nem ment el *Ferenc Szalvátor* fiainak bérmaünnepére, sőt lemondott az *urnapi körmeneten való részvételről* is. Junius elsején érkezik Bécsbe a bolgár király, kinek tiszteletére több udvari ünnepséget vettek tervbe. Ez ünnepségeken a király most már nem fog megjelenni és csak a schönbrunni kastélyban fogadja majd *Ferdinánd* királyt. A pályaúdváron helyette *Ferenc Ferdinánd* trónörökös fog megjelenni, aki ma érkezett meg Londonból, ahol a dán király temetése után néhány napot töltött. A király gyengélkedése miatt nagyon kétségessé vált az is, hogy az uralkodó — amint tervezve volt — május végén, vagy junius elején *Budapestre, illetőleg Gödöllőre* utazik. Most már valószínű, hogy a király mindaddig Schönbrunnban marad, míg nyári üdülésre *Ischl*be nem utazik. De az *ischli* utazást is későbbre halasztották, mert *Ischl* környékén most is rossz idő van, a hegyeket hó borítja és mindaddig, míg a nyári melegek be nem állanak, a király nem távozik el Schönbrunnból. — Udvari körökben érdekes statisztikai kimutatásról beszélnek mostanában. Ez év július 14-én lesz 63 éve. 7 hónapja és 12 napja annak, hogy *I. Ferenc József* Ausztria trónjára lépett. Nem kerek szám ez, nem jubileum, de mégis nagyje-

lentőségű azért, mert ezzel *Ferenc József* lesz Európa leghosszabb ideig uralkodó koronás feje. Eddig *Viktória*, Nagybritannia és Írország királynője és *India* császárnője tartotta a rekordot az uralkodók között, aki 1838. június 10-től 1901. január 22-éig uralkodott. Ez év július 14-én azonban a mi királyunk, mint Ausztria császára, elérte *Viktória* uralkodása éveit. Éveinek számára nézve is ő a legöregebb habsburgi uralkodó, utána *III. Frigyes* következik, *Miksa* császár apja, aki mint német király, majd római császár volt öse *Ferenc József*nek és 78 évet élt. Mint magyar királynak az ő uralkodásának évei a legnagyobbak *Zsigmond*éit kivéve, aki majdnem teljes ötven évig uralkodott.

— **Gróf Berchtold Drežában.** Drežából jelentik, hogy gróf *Berchtold* külügyminiszter tegnap Berlinből gróf *Hoyos* követségi titkár kíséretében odaérkezett. Gróf *Berchtold* szállójába hajtatott, azután meglátogatta gróf *Witzthum* szász külügyminisztert. Egy óraker az osztrák-magyar követségen gróf *Berchtold* külügyminiszter tiszteletére dejeuner volt, utána kirándulást tettek *Moritzburgba*, ahol megtekintették a királyi kastélyt és a vadaskertet. Este 7 óraker *Frigyes* Ágost király a *Rezidenz-kastélyban* gróf *Berchtold* külügyminisztert, gróf *Witzthum* államminisztert és gróf *Forgách* osztrák-magyar követ társaságában audiencián fogadta. A király ez alkalommal gróf *Berchtold*nak átnyújtotta a szász királyi koronarendet, gróf *Hoyos*nak a II. oszt. *Albrecht* rendet. Ezután dínert volt, melyen gróf *Berchtold*, gróf *Witzthum*, *Stiglitz* követségi tanácsos, az udvari méltóságok és állami méltóságok vettek részt. Este 10 óra 50 perczkor gróf *Berchtold* külügyminiszter visszautazott Bécsbe.

— **Purjesz tanár ünneplése.** Magyarország egyik legkiválóbb orvosának emelt ma maradandó emléket *Kolozsvár* városának társadalma. Mint *Kolozsvárról* jelentik, *Purjesz* *Zsigmond* nyugalmazott egyetemi tanárnak, a hírneves belgyógyásznak, aki jelenleg *Budapest*en lakik, páciensei és tanítványai elkészítették művészi mellszobrát, amelyet a belgyógyászati klinika udvarán állítottak fel. Virágzó életében, erejének teljében, az eredményes munka tetőpontján érte el a kiváló orvosprofesszort korának ez az elismerése. A szobrot *Vastagh* *György* szobrászművész készítette. Három méteres alapzaton áll a másfélzseres nagyságú szobor, alján *Hygieia*t ábrázoló domborművel. Az ünnepen báró *Wesselényi* *Miklós* koronaőr, számos arisztokrata, *Szvacsiná* *Géza* polgármester, *Szádeczky* *Gyula* rektor és nagyszámú előkelő közönség jelent meg. *Kenyeres* *Balázs* egyetemi tanár szép beszédben méltatta *Purjesz* tanár nagy érdemeit az orvostudomány és az orvosképzés terén, különösen kiemelve szeretetteljes humanizmusát. Ezután lehullott a lepel a szoborról. *Purjesz* tanár mély hálával mondott köszönetet a szokatlan és nem remélt ünneplésért, megragadó szavakban esetelve az orvosképzés feladatát. Sohase arra tanítottam, — ugymond — hogy egy betegséget gyógyítsanak, hanem az embert testileg lelkileg gyógyítsuk szeretettel. *Purjesz* tanár a mai nap emlékére az egyetem orvosi karánál tizenkoronás alapítványt tett. Az ünnepély után fényes banket volt, amelyen *Szvacsiná* polgármester a város nevében, *Ferenc József* unitárius püspök, *Kiss* *Mór* jogi dékán, *Genersich* *Gusztáv*, *Csengery* *János*, *Berde* *Károly* *Purjesz* tanárt, *Lechner* *Károly* pedig *Vastagh* *György* szobrászt köszöntötték fel.

— **Házasság.** Dr. *Balla* *Emil* nagybecskereki kir. törvényszéki jegyző e hó 26-án eljegyezte *Mihálys* *Margit*t, *Mihálys* *Mártonné* leányát Nagybecskereken. Hodusfalvi dr. *Tompos* *Endre*, Szabolcs vármegye szolgabírája, cs. és kir. tartalékos tüzérkadet, eljegyezte sárospataki *Harsányi* *Sárikát*, sárospataki dr. *Harsányi* *Károly* és neje, árvai *Zombory* *Margit* leányát Tiszalökön.

Gross *Jenő*, a *Gross* *Fülöp-czég* tulajdonosa eljegyezte *Schlesinger* *Henrik* budapesti kereskedő leányát, Ilonkát.

— **Burzew hazamegy.** Párisból jelentik, hogy *Burzew*, a híres orosz anarkista, aki *Azavet*, a még mindig bujkáló merényletrendező és *Lo-puchin* pétervári rendőrfőnököt is leleplezte, visszatér Pétervárra. Hiába figyelmeztették hívei, hogy a határon már leselkednek rá és porbe fogják fogni, elhatározása megmáshatatlant. *Burzew* fenyegetőzik, hogy a pör során szenzációs leleplezésekkel fog előállani.

— **Az új főkapitányhelyettesek hatásköre.** Megirtuk már, hogy a király dr. *Pekáry* *Ferenc* főkapitányhelyettes a belügyminisztériumban miniszteri tanácsossá nevezte ki és főkapitányhelyettesé *Krecsányi* *Kálmán* rendőrfőtanácsost léptette elő, míg *Markovich* *Ince* rendőrtanácsost rendőrfőtanácsossá nevezte ki és egyúttal neki a főkapitányhelyettesi címet és jelleget adományozta. Dr. *Boda* *Dezso* főkapitány új helyetteseinek szolgálati beosztására nézve úgy rendelkezett, hogy *Krecsányi* *Kálmán* főkapitányhelyettes a bünyügyi osztály, a fogház és tolonczügyosztály és a detektívtestület ügyeit intézi, valamint a másodfoku elbírálás alá kerülő kihágási ügyek elbírálásával bízták meg és azonkívül távollétében a főkapitány elhatározásának fentartott ügyek elintézésére is felhatalmazták. *Markovich* *Ince* főkapitányhelyettes továbbra is vezetője marad a közigazgatási osztálynak és azonkívül megbízást nyert az elnöki osztály vezetésére, valamint mindazon elnöki, gazdasági és egyéb teendőket intézésére, amelyeket a főkapitány nem magának tart fenn. A közigazgatási osztálynál a főnöki teendőket ellátásával dr. *Schreiber* *Emil* rendőrtanácsost bízták meg a főkapitány.

— **Sekki hej gyilkosai.** Konstantinápolyból jelentik: A büntetőbírószék több havi tárgyalás után ítéletet hozott *Sekki* hej gyilkosai perében. Súlyosbító körülmények nem véteknek tekintette. *Nazim* bejt és *Ahmed* bejt tizenöt évi fegyházra ítélték.

— **A póstyéni sakkverseny.** Póstyéből jelentik: A mai hatodik fordulón nyert: *Johner* *Bárász* ellen, *Balla* *Teichmann* ellen, *Alapin* *Yates* ellen, *Lowitzky* *Leonhardt* ellen, *Sterk* *Cohn* ellen, *Spielmann* *Rubinstein* ellen, *Duras* *Marshall* ellen. Remis lett a *Schlechter*—*Salve*—játszma. Függetlenül maradt *Breyer* és *Hromadka* játszmája. Legérdekesebb volt a *Spielmann*—*Rubinstein*—játszma; *Rubinstein* ugyanis 32 lépés után feladta a partit. Ennek pszichológiai oka, hogy *Rubinstein* állandóan elfogult, amikor *Spielmann*al játszik. Holnap a következők játszanak: *Salve*—*Rubinstein*, *Breyer*—*Schlechter*, *Lowitzky*—*Hromadka*, *Yates*—*Leonhardt*, *Teichmann*—*Alapin*, *Duras*—*Balla*, *Bárász*—*Marshall*, *Cohn*—*Johner* és *Spielmann*—*Sterk*.

— **A vihar áldozata.** A tegnap délutáni szélviharban a *Margithidon* *Szücs* *József* tizenhat éves boy kerékpáron igyekezett Buda felé. A szélroham megtámadta és a 737-es számú postakocsit hoz vágta. *Szücs* életveszélyes sérüléseket szenvedett. A Rókus-kórházba vitték.

— **Megtámadott rendőr.** Turik *Jenő* huszötves hutorcsomagoló a *Bérkoosis-utczában* duhajkodva ment végig. *Ecker* *István* 1977-es számú rendőr csendre intette. *Erre* *Turik* késsel rohant a rendőrré. A rendőr kardot húzott és végigvágott a támadó fején. *Turik*ot a Rókus-kórházba vitték.

— **Elgázolások.** A czinkotai villamosvasut 36-os számú kocsija a *Kerepesi-uton* elgázolta *Oswald* *Anna* ötven éves cselédet, akit súlyos sebével a Rókus-kórházba vitték. — A *Hungária-ut* és *Kerepesi-ut* sarkán a czinkotai villamos egyik kocsija elgázolta *Lippart* *János* postaszolga hatéves *Miklós* nevű fiát, akit súlyosan megsérülve a Rókus-kórházba vitték. — A *Baross-utca* és *Köztemető-ut* sarkán a 47-es számú közúti villamosvasuti kocsit összeütözték *Agoston* *Márton* söröskocsijával. A bakról leesett *Kurczér* *Jakab* kocsis, akit súlyos sérüléseket szenvedett. Lakására vitték.

— **Életuntak.** *Glöckner* *Katalin* tizenkilenc éves házileány, aki bátyjánál, *Glöckner* *Károly* fogtechnikusnál a *Ráday-utca* 34. számú házban lakott, tegnap fölbőlte magát és meghalt. Levelet hagyott hátra, amelyben elbucszik és öngyilkosságáról azt írja, hogy neki teher az élet. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. — *Késmárki* *Béla* huszonegyéves tanuló, aki tüdővészben szenvedett már hosszabb idő óta, a *Margit-kórházban* tegnap délután szivenszurta magát. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

× **Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körut 21. sz.** Színházi és varieté műsor. Kezdeté 8 óraker.

× **Fodor-féle vívóterem** a *Koronaherceg-utca* 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

× **Hangszer-otthon.** *Fekete* *Mihály*, kit szak-körökben előnyösen ismernek, önállóította magát és *József-körut* 9. szám alatt május hó 15-én „*Hangszer-otthon*” cím alatt nagyszabású hangszerárházat nyit. *Fekete* *Mihály* ur arra törekszik, hogy a legjobb minőségű hangszereket a legolcsóbb árban juttassa a vásárló közönség rendelkezésére és így akar állandó vevőket biztosítani cégének.

Tavasszal Yes

porcellán poudert megóvja a női arczbőrt szeplőkétől, napsugártól és az ugynevezett tavaszi hámlástól. A világ legjobb poudere. Ára 3 és 5 K.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Opera. Pünkösd vasárnapján „Carmen“ került színre dr. Pisk Ernővel mint Escamillo. A vendégművész új oldalról mutatkozott be: *énekelt. A nyugat leánya* sberiffjében erre kevés alkalom kínálkozik. A toreador második felvonásbeli nagy áriáját imponáló, nagy erővel harsogta a nézőtérre. A negyedik felvonásban Carmennel való kettősében is meg tudta nyerni a hallgató rokonszenvét: tiszta, egyenletes, meleg énekével és játékaival. A többi szereplők közül Szamosi és Környei Carmen és Don Jose. Ezekre büszke lehet bármely színház. (e. a.)

A „Traviata“ mai előadásán Hempel Frida énekelt a czimszerepet. A művész, akit két estén a Népeperában hallottunk, világhírét nem Wagner-operákban szerezte. Koloratur-énekesnő ő a legjavából, Kurz Zelmának, sőt Barrientos Máriának méltó vetélytársa. A hangját ebben az irányban fejlesztették és ennek minden szereplésében ott a nyoma. Ha koloratúra szerepkörben léphet fel, akkor van igazán elemében. Így volt ma este. Bravur produkcióival elkápráztatta a közönséget. Indokolt és rendkívüli volt a sikere. Az együttesből kiemeljük Arányi Erzsébet Alfredóját és Szomere nobilis és megleghangu Germontját. Az operát Lichtenberg Emil vezényelte. Kitünően.

(*) Wagner-ciklus a Népeperában. A romantikus operák, Tristán és Izolda szerelmes története, majd a Mesterdalnokok klasszikus humorral bevont zenéje után a Niebelung-trilógiára került a sor a Népeperában szereplő német operatársulat játékkendőjében. A két pünkösd-i ünnep estéjén kerültek színre a *Rajna kincse* és a *Walkür*. A trilógiát bevezető előjáték előadása jóval fölülte állt a Walkürének, a Bolygó hollandi után a legjobb, leg-egységesebb volt azok közt, amit a németek nálunk produkáltak. Elsősorban *Feinhals* Wotanjáról kell megemlékeznünk, mely hangban, játékban egyaránt tökéletes, stílusos alakítás volt, valóságos revelációt keltett a mi gyengehangu Wotanaink után. — Heinrich *Hensel* kitünő Loge volt az első estén. Siegmund szerepéhez kissé gyenge az orgánuma, a deklamációjával azonban nagy meglepetést és viharos elismerést keltett. A *Rajna kincse* előadásában általában majdnem minden szereplőtől tökéletes wagneri énekelve-szavalást hallottunk, úgy, ahogyan ezt a nagy bayreuthi mester elgondolta. — Tillmann *Liszewsky*, a Lohengrin minapi hírdetője Donner szerepében elsőrangú volt. Mimet Heinrich *Gramm* izlésesen játszott és nem tulozva a szerep nyújtotta groteszkségeket, jól énekelt is. A két óriás, *Schlembach* és *Wucherjennig* világos színezetű baritonjaikkal nem feleltek ugyan meg szerepük követelményeinek, egyebekben azonban teljesen kielégítő produkáltak. Különös érdekessége volt az előadásnak két magyar művész közreműködése. Az egyik, *Durigo* Ilona, aki Erdő kis szerepét énekelte szép hangon és nagy intelligenciával, régi ismerőse a budapesti közönségnek. A külföldre szakadt *Zádor Dezső* Alberich nagyszerű személyesítője volt. — A deklamációját talán kissé túlzott volt az alliterációknak Reinhardt színészeire emlékeztető hangsúlyozásával, de egész alakításában erős, tradíciókon alapuló stílus jutott kifejezésre és így jelenésinél állandóan az érdeklődés középpontjában állott, az átok-jelenet után pedig hatalmas taps honorálta nyílt színen művészetét. Hanus *Nietau* gyenge Froh isten volt, de nem rontott az együttes hatásán. A három rajnai sellő: Emilia *Feugegloise*, Karoline *Fernbacher*, Lili *Herking* kényelmetlen helyzetűkhöz képest jól énekeltek szerepeiket, bár azok erősebb hangú énekesnőket igényelnek. *Gura-Hummel* asszony volt az előadás leggyöngébb résztvevője. Neve után itélve többet vártunk tőle. Frickát mindkét este *Cahier* asszony énekelte, aki most hallott szerepeiben elsőrangú Wagner-énekesnőnek bizonyult. — A *Walkür* hétfői előadásán ismét új művészekkel kötöttünk ismeretséget. Luise *Petzl* nem rendelkezik ugyan azzal a nagyterjedelmű hanggal, amelyet Sieglinde szerepe megkíván, tiszta

magas regisztere azonban képesítik, hogy átlagosan megfeleljen feladatának. Brühildát *Berta* Morena, a világhírű bajor művész énekelte. Hangja ma is minden regiszterben frissen és erőteljesen cseng, könnyen, a legkisebb megerőltetés nélkül siklik át szerepe nehézségén. Tökéletes volt énekekben, játékban, stílusban akárcsak partnere, *Feinhals*, aki ezuttal jobb diszpozícióban énekelte Wotánt és impozáns volt mindvégig, bucsujában pedig meleg bensőségével meghatott. Az ünneplés középpontjában ők ketten álltak. Hunding kis szerepében *Braun* Károly nemes, mély baritonját hallottuk újra. Nála is beigazolódott az a sokszor konstataált tény, hogy német művészeket nem lehet az Operaházban olasz vagy francia nyelven énekelni szerepeik után teljes lelkiismeretességgel megbírálni. Braunt ma ismét németül hallottuk és csak ismételtük, amit a Parsifal hangverseny alkalmával megállapítottunk róla: elsőrangú Wagner-énekes. A zenekart mindkét alkalommal *Mikosey* főzeneigazgató vezényelte. Ujat ma sem irhatunk róla: lelkiismeretes, gondosan körültekintő dirigens, aki legjobb tudásával hozza ki zenekarából azt, ami ebből a zenekarból kihozható. A *Rajna kincse*ben mindenesetre többet sikerült, mint a *Walkür*ben. A díszletek mindkét alkalommal festőiek és hatásosak voltak, bár az örökös lépcsőkkel kettősított színpad már kezd kissé unalmassá válni. A rendezés főleg meglepő világítási effektusokra fekteti a súlyt, ellenben helyenkénti primitív ségével erősen rontott a szép keltette illúzió. A színházat mindkét estén zsufolásig megtöltötte Budapest előkelő, Wagnert imádó zenei közönsége, mely lelkesen ünneplte minden alkalommal a magán szereplőket és *Mikosey* karnagyot. A *Walkür* előadását végighallgatták a jobboldali proscenium pályából József főherceg és Augustza főhercegnő is. (—na.)

AZ EGYETÉRTÉS
EMLÉKALBUMA.

A negyvennyolcadik évfolyamát élő „Egyetértés“ nagy

JUBILEUMI
EMLÉKALBUMMAL

lép a magyar közönség elé.

Ez az emlékalbum tükre lesz a mai irodalomnak és művészetnek. Ami legjobbat most az irodalom termel s ami legszabot most a művészet létrehoz: szövegben és illusztrációkban gazdagítani fogja az Egyetértés jubiláris albumának tartalmát.

Olyan munka lesz ez, amely gazdagságban, művészi kivitelben pártját ritkító. Színes illusztrációk egész tömegével, műmellékletekkel gazdagítva fog megjelenni és aki csak irodalmi nagyság hazánkban van, az eredeti munkával fog résztvenni a műben. Ezzel az Egyetértés kárpótlást kíván nyújtani az „Egyetértés Vasárnapja“ című melléklet elmaradásáért, olyan kárpótlást, amely az „Egyetértés“ előfizetőit a legnagyobb mértékben fogja kielégíteni.

Az album bolti ára 60 korona.

A gyönyörű albumot összes éves előfizetőinknek teljesen ingyen küldjük.

Az album első lapján az illető előfizető neve lesz benyomtatva.

Az Egyetértés
kiadóhivatala.

(*) *Széchy Mária*. A Nemzeti Színház érdekes és változatos vigjáték-ciklusa során ma este báró *Dóczy* Lajos „*Széchy Mária*“ című történeti vigjátéka került tizenegy évi pihentetés után előadásra. Annak idején, mikor a megújított magyar irodalomban a neoromanticismus vezetett és a nyugati áramlatok hatása alatt *Rákosi Jenő* és *Dóczy* Lajos, valamint a körjük csoportosuló fiatalabbak az új-romantika jegyében írták darabjaikat, a „*Széchy Mária*“ volt egyike a legkedveltebbeknek. Hatásához jelentékenyen hozzájárult az a körülmény, hogy témája, *Murányvár* híres urnójének és *Wesselényi* Ferencnek szerelmi története, igen közel áll a publikumhoz, valamint az is, hogy *Dóczy* a már magukban véve is természetesen romantikus történeti tényeket nagy virtuozitással tudta költészetének csillogó mese-köntösébe öltöztetni. A darab, mely ugy tárgyanál, mint megcsináltságánál fogva stílusosan illeszkedett bele a vigjáték-ciklus nagyszabású keretébe, teljesen új szereplőkkel és új kiállításban került színre és hatását ma sem tévesztette el. A szereplők közül csak *Szacsvay* Imre maradt meg a régi együttesből: *Illésházy* Gábor szerepét még ő kreálta. *Márkus* Emilia nobilis és művészi játéka, *Somlay* Artur kitünően karakterizált alakítása, valamint a többiek jeles igyekvése nivóra emelték a ciklus mai előadását is, melyet a közönség lelkes tetszéssel fogadott. A darab előtt *Várady* Antal tartott érdekes és értékes conferanccot *Dóczy* Lajos költészetéről.

(*) A német operett-előadások. A Vigszínházban szereplő német operett-társulat ma ismét *Eyslernek* egy operettjét, „*A halhatatlan lump*“ot, (*Die unsterbliche Lump*) mutatta be. Egyike azoknak az újabban írt kevésszámú operetteknek, amelyekben a librettó éppen olyan elsőrendű helyet foglal el, mint a zene, sőt itt a zene, az elmaradhatatlan operett-részletektől eltekintve elsősorban mint a librettó színezője, aláfestője szerepel. *Dörmann* Félix librettóján és versein egy poéta lelkesnek lágy melegsége ömlik végig, kerekén megkonstruált, tökéletes, hangulatos, érdekes *Biedermeyer*-librettó ez. valamivel nemesebb, mint az új librettók átlaga és ezt a librettót mintha körülölelné, keresztül szóné csöndes, érzelmes muzsika. A tanító híressé vált szerepében *Marischka* volt megkapóan intelligens. Igen kedves volt *Frida Hegner* kisasszony és jók voltak a többiek is, *Gizella Marion* (aki *Suse Jeritza* helyett ugrott be az utolsó pillanatban *Mizzi Schütz*, a kiváló komika, továbbá *Ulbrich*, *Natzler*, *Sachs* és *Dluhy* urak. *Stella* karmester ma is elsőrendűen dirigált. Az előadást az egészen telt nézőtér minden tetszésnyilvánításával kísérte. (—lassa.)

(*) *Siegfried* és *Istenek* alkonya. A Népepera Wagner-ciklusa befejezése előtt áll. Már csak két estén hangzanak fel a halhatatlan mester klasszikus melódiái, szerdán a *Siegfried* és pénteken az *Istenek* alkonya magasztos zenéjében. *Siegfried*-et mind a két este *Knote* énekel, *Brunhildát* *Morena* Bertha és *Alberichet* *Zádor Dezső*. A *Siegfried* szerdai, fél 7 órakor kezdődő előadásán lép fel utoljára a vándor szerepében *Feinhals* Frigyes, akitől bizonyára nehezen válik meg a budapesti közönség. A kitünő művészzsel együtt bucsuzik *Schramm* Henrik, a kiváló Mime. Erdát ez estén is *Durigo* Ilona énekel.

(*) Az Új Színpad vidéki turnéja. A főváros legújabb színművészi vállalkozásának, az Új Színpadnak derek művészgárdája, nagysikerű vidéki körútjában Szeged, Zombor és Újvidék városokban tartott előadásai után néhány nap óta Aradon tart élénk érdeklődés mellett előadásokat. A bemutatott műsor ugy a közönség, mint a sajtó osztatlan elismerésével találkozott. A művésztársaság Aradról Temesvárra megy.

(*) *Löwy* Mayer zeneiskolájának vizsgahangversenye. Pünkösd hétfőjén délelőtt élvezetes hangverseny volt a fővárosi Vigadó kistermében, disztíngvált és műértő közönség előtt. *Löwy*

Vigyázz! Ne tévedj!
Márvány a neve
pillangó a jegye a habzó és illatos
Brázay márványszappannak,

Mayer kiváló zenetanár mutatta be jóhírnevű zenekolájának, hegedű- és zongoránövendékeit. Általános feltűnést keltett úgy a kezdők, mint a haladók duo, trio és kamarazene előadása: Kovács Erzsike, Schreiner Ernő, Beimel György, Erdélyi István, Ujhelyi Sándor, Adler Vilma, Kassai Béla, Beimel Vilma, Radó Ilonka, Dach Miklós, Spiller Margit és még számosan mutattak szép kvalitásokat. A műsoron Hubay, Bleh, Kőszegi, Wieniawsky, Bach, Rade, Burgmüller, Novarra, Laek, Brahms és Haydn művei szerepeltek.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* Szemorvosok gyűlése. Magyarország szemorvosainak egyesülete vasárnap délelőtt folytatta a tudományegyetem első számú szemklinikáján a folytatódó közgyűlést, dr. Grosz Emil udvari tanácsos, egyetemi tanár elnökölt. Először dr. Fekér Gyula kórházi rendelő-örvos mutatott be három érdekesebb esetet, azután dr. Mohr Mihály tartotta meg a bemutatását. Az egyetemi első számú szemklinikai érdekes bemutatását dr. Imre József, dr. Liebermann Leó és dr. Rosenfeld Miksa tanárságékat végezték, mint a budapesti állami szemkórház érdekesebb anyagát dr. Spanyol Béla orvos mutatta be. Azután az előadások következtek: dr. Liebermann Leó tanárságékat a tuberkulínról való újabb tapasztalatokról számolt be, míg ifju dr. Imre József a vérnyomás a szembelemi nyomás viszonyáról értekezett. Rosenfeld Miksa előadása után dr. Szarvasi László ezredorvos tartott felolvasást a szem türelmességéről idegen testekkel szemben. A tudományos előadásokban még résztvettek dr. Oláh Emil és dr. Blaskovich László, akik betegbemutatással egy új eljárásról emlékeztek meg, a forradalmas szemhőbefordulás megszüntetésére. Dr. Grosz Emil elnök záróbeszédével ért véget a tudományos közgyűlés.

„Jó étvágya lesz
Ha DIANA-SÓT vesz.”

SPORT

Bécsi versenyek.

A bécsi nyári meeting második napján, vasárnapon nagy feltűnést keltett a fogadók körében Mokán távolmaradása a Cambuscan-versenyben. Beavatottaktól származó hírek szerint ennek magyarázata az, hogy a budapesti versenyeken lassan lassan formába jött Negropontes-istálló lovai leomlottak, megbetegedtek. Ez magyarázza meg Good Morning minapi vereségét is. Meglepetést keltett a Vinea-versenyben Angelica győzelme a felette nagyra tartott és 2 és fél reával lefogadott Adular fölött.

A meeting hétfői harmadik napján a 30.000 koronával díjazott Osztrák kanczadij volt a verseny főszáma. A díjat a nagyra tartott Acté, Rothschild A. bárónak lova nyerte meg, beigazolva a futásához fűzött reményeket. A vasárnapi versenyek részletes eredménye a következő:

- I. Stadlau-díj. Díj 5000 korona. Táv 1200 méter. 1. Mautner V. Fúrge (Korb), 2. Livitsu (Fergusson), 3. Ferke (Peschka). Tot.: 10:15, 20:24, 32.
- II. Kétévesek nyertelen versenye. Díj 5000 korona. Táv 900 méter. 1. Dávid E. mp. Szakajtó (Tausz), 2. Ábránd (Miles), 3. Lovelace (Carlslake). Tot.: 10:36, 20:142, 77, 42.
- III. Cambuscan-verseny. Díj 10.000 korona. Táv 2400 méter. 1. Wiczdowi ménés 46 pk Lira (Carlslake), 2. Poker (Varga), 3. Kassandra (Shaw). Tot.: 10:16, 20:22, 24.
- IV. Vinea-verseny. Díj 8000 korona. Táv 1000 méter. 1. Mautner V. sk. Angelica (Korb), 2. Adular (Carlslake). Tot.: 10:25.
- V. Mac G. Handicap. Díj 5000 korona. Táv 1300 méter. 1. Badescu Gy. 36 pk Seagull (Balaska), 2. Roda-Roda (Gulyás), 3. Re-Contra (Shaw). Tot.: 10:38, 20:54, 55, 51.
- VI. Reichenau-gátverseny. Díj 10.000 korona. Táv 2400 méter. 1. Br. Rothschild J. 46 sm Gerbeaud (Aylin), 2. Fejedelm (Szente), 3. Javorinka (Prince). Tot.: 10:50, 20:37, 30.
- VII. Eladó háromévesek handicapja. Díj 3000 korona. Táv 1600 méter. 1. Egyedi A. pm Bieskás (Pusztér), 2. Florika (Fergusson), 3. Irány (Carlslake). Tot.: 10:56, 20:56, 41.

A hétfői versenyek részletes eredménye a következő:

- I. Penzingi díj. Díj 3000 korona. Táv 1600 méter. 1. Szemere M. 36 sm Outing (Ungsorg), 2. Quarnero (Gulyás), 3. Csaba (Vivian). Tot.: 10:44, 20:46, 49.
- II. Nyertelen kétévesek versenye. Díj 5000 korona. Táv 1000 méter. 1. Br. Springer G. pk Gallia (Carlslake), 2. Szémalom (Balaska), 3. Spleen (Kozuch). Tot.: 10:47, 20:38, 39, 107.
- III. Osztrák kanczadij. Díj 30.000 korona. Táv 2400 méter. 1. Br. Rothschild A. pk Acté (Dugan), 2. Libuska (Varga), 3. Magali (Miles). Tot.: 10:14, 20:24, 35, 42.
- IV. Bon amio-verseny. Díj 6000 korona. Táv 900 méter. 1. Br. Springer G. sm Javomir (Carlslake), 2. Tola (Gulyás), 3. Wuscheri (Korb). Tot.: 10:23, 20:28, 32.
- V. Con Amore-handicap. Díj 5000 korona. Táv 1000 méter. 1. Schlesinger V. és Társa 66 pm Wetter (Painter), 2. Fur (Gulyás), 3. Beg Pardon (Varga). Tot.: 10:227, 20:87, 66, 53 és 54.
- VI. Bécsi nagy akadályverseny. Díj 10.000 korona. Táv 6400 méter. 1. Szemere M. 46 sm Elgin (Szente), 2. Njatagan (Sparks), 3. Miután (Kisziváth). Tot.: 10:29, 20:32, 52.
- VII. Háromévesek handicapja. Díj 3000 korona. Táv 1300 méter. 1. Dávid E. pher Herzkönig (Tausz), 2. Balmoral (Miles), 3. Charon (Kozuch).

Budapesti ügetőversenyek.

Dermesztően fagyos szél, sok-sok por, teljesen érdektelen, unalmas versenyek nevésegesen kicsiny mezonnyokkal. Ezek jellemezték az Ügető-verseny-egyesület nyári meetingjének két pünkösdi versenynapját. A különösen vasárnap igen szép számban megjelent közönség hamarosan ráunt a szinte tréfas léhasággal versenynek nevezett ide-oda koscsikázásra és ott hagyta a pályát. A különösebb vonzerővel bíró gazdagon dotált Király-díjért négy fogat állott starthoz. A verseny díját a favorit Solymossy-fogatnak meg kellett osztania a Bernrieder-fogatgal. A király adományozta értékes ezüstvázát sorshuzás után Bernrieder kapta. A hétfői versenynap főszáma a Nyári verseny volt, amelyben a derby-favorit Herold is starthoz állott, de kénytelen volt a verseny díját Hamurabival megosztani.

A vasárnapi versenyek részletes eredménye a következő:

- I. Tótmegyeri-díj. Díj 1200 korona. 1. Wolai ménés Igraszka (Ederer), 2. Manon, 3. Bokréta. Tot.: 10:19, 20:29, 144.
- II. Balatoni díj. Díj 1500 korona. 1. Wolai ménés Hydra (Ederer), 2. Hausfreund, 3. Doria. Tot.: 10:182, 20:56, 40, 28.
- III. Egyesületi díj. Díj 4000 korona. 1. Brumati F. Crescus (Dieffenbacher), 2. Concurrent, 3. Fantazia. Tot.: 10:11, 20:26, 24.
- IV. Gödöllői-díj. Díj 4000 korona. 1. Schlesinger W. és Társa Peter Bellini (Brown J.), 2. Lucian, 3. Irénke. Tot.: 10:14, 20:24, 27.
- V. Király-díj. Tiszteletdíj és 5000 korona. 1. H. Bernrieder J. Táras-Lord Nutlig (tul.), 1. Charivari—Mába C., 3. Cimer P. Száresa J. U., 4. Czigány-legény—Muzsika. Tot.: 10:56 és 9, 20:43 és 28.
- VI. Beregszászi-díj. Díj 2000 korona. 1. Pusztalberényi ménés Lizzie (Capovilla), 2. Gordon, 3. King Theseu. Tot.: 10:18, 20:26, 31.
- VII. Bajai-díj. Díj 1200 korona. 1. Kiss E. Impostor (Capellari), 2. Marschall, 3. Hajrá. Tot.: 10:72, 20:37, 26, 37.
- VIII. Kettesfogatu-bérkocsisverseny. Díj 300 korona. 1. Grünfeld E. Peti—Zella. 2. Páva S.—Zarrts es vtrn. 3. Michel Warwick—Regény. Tot.: 10:31, 20:21, 24.

A hétfői versenyek részletes eredménye a következő:

- I. Háromévesek versenye. Díj 1200 korona. 1. Schwitzer B. E. Mátka (Schwitzer), 2. Desastro, 3. Manon. Tot.: 10:20, 20:27, 30, 61.
- II. Kelenföldi-díj. Díj 1500 korona. 1. American Comp. Hyena (Dieffenbacher), 2. Hofteufel, 3. Ppiske. Tot.: 10:75, 20:32, 25, 32.
- III. Nagylány-díj. Díj 2000 korona. 1. Wolai ménés Ibykus (Ederer), 2. Léni, 3. Irénke. Tot.: 10:12, 20:25, 57.
- IV. Nyári-díj. Díj 4000 korona. 1. Winans W. Hamurabi (Armstrong), 2. Wolai ménés Herold, 3. Szigetvár. Tot.: 10:69 és 12, 111 és 36.
- V. Eladóverseny. Díj 1500 korona. 1. Vencsellői ménés Nini (Brown), 2. Halluake, 3. Starter. Tot.: 10:41, 20:33, 29, 37.
- VI. Handicap. Díj 1600 korona. 1. Borzik testvérek Felszemü (Novák), 2. Páva S., 3. Erzsike. Tot.: 10:19, 20:28, 28.
- VII. Kettesfogatu-urkocsisverseny. Díj 1500 korona. 1. Román Mihály Deputy's Roy—Joung Tanquin (br. Sennyey G.), 2. Ferdinando—Guy Revelstoke, 3. Baronet—Marie Rose. Tot.: 10:110, 20:76, 44.
- VIII. Kettesfogatu-bérkocsisverseny. Díj 600 ko-

rona. 1. Richter Ernő Unverhoft—Artagnan, 2. Páva S.—Zarrts es vtrn, 3. Michel Warwick—Regény. Tot.: 10:13, 20:34, 32, 34.

() Öt nemzetközi labdarugó-mérkőzés. A pünkösdi kettős ünnepek összes csapataink felhasználták és így vasárnap és hétfőn közel kilenczven mérkőzést bonyolítottak le nemzetközi, bajnoki és barátságos küzdelem keretében. A legtöbb közönség az MTK és a FTC pályán volt, ahol mindkét nap a legszebb matchek kerültek előtérre. A Terézvárosi Torna Club kitűnő csapata Münchenbe rándult, ahol vasárnap délután a Wacker football klubbal mérkőzött és azt 3:1 arányban gyönyörű szép játék mellett legyőzte. Az első féldő eredménye 1:1 volt. Half-time után Pach és Mali lehetetlen lövései révén érte el a TTC góljait. Vasárnap az Üllői-uton a Ferencvárosi Torna Club látta vendégül a Tottenham Hotspur csapatát, akitől 4:1 arányban vereséget szenvedett bajnokcsapatunk. Az angol professzionisták valóban hírnevülkhoz méltóan szerepeltek, mert oly gyönyörű lerohanásokat, precíz labdaleadásokat és veszedelmes goallövéseket ritkán láttunk még, mint a Tottenhamtól. Az első féldőben 3:0-ra vezettek az angolok, akik ekkora széllel támogatott oldalon játszottak, míg szünet után Korodi révén éri el a FTC egyetlen goalját, amit egy valódi angol goal követ. A Tottenhamnál minden játékos feladata magaslatán állott, míg az FTC-nél csak Blum és Rumbold játéka volt kielégítő. A Hungária-uton a Magyar Testgyakorlók Köre Hollandia bajnokcsapatát, az Ajax Vootball Clubot 5:1 arányban győzte le. Elsőrangú játékosokkal rendelkeznek a hollandok, egynéhány közülük reprezentatív stílusban is játszik, de állóképességük és rutinjuk nem igen van és ezért kellett meghajolniuk a MTK csapata előtt, akinek csatársora elsőrangú goallövő formában volt. — Hétfőn az Üllői-uti pályán a BAK, FTC és MAC-ból kombinált csapat játszott a Tottenham Hotspurral Tóth (NSC) részvétele mellett. Az angolokról semmi újabbat nem mondhatunk Fényes volt ma is minden ember. Az első féldőben egy goalt rugtak az angolok, míg szünet után a 25-ik percben Bodnár kiegyenlíti az eredményt. Ezután Tottenham a vezető goalt rugja, majd Tóth leadásából Schlosser kiegyenlíti az eredményt, amely nem változik. — A Hungária-uton a Magyar Testgyakorlók Köre a Middlesex Wanderers angol csapattal játszott, akit 1:0 arányban legyőzött. Erős és küzdelmes volt e match elejétől végig, mert az angolok az első féldőben Lane révén rugott goalt ki akarták egyenliteni. Hogy ez nem sikerült nekik, az az MTK kitűnő védelmének javára irandó. A védőjátékosok közül különösen Révész, Vágó és Biró volt nagy formában. A matchet Ujvári Ödön vezette.

() Magyarok győzelme külföldön. Gráczból táviratozzák, hogy a Grazer Athletiker Club ma rendezett nemzetközi atletikai versenyen Szalmári Kálmán a MAC tagja megnyerte a távolugrást 6 m. 62 cm-terese és a rudugrást 3 m. és 25 cm-terese ugrásával. Antal János az 1000 méteres síkfutásban lett első és Ausztria bajnoki címét nyerte a győzelmével. Mudin István a gerelyvetésben győzött 51 m. 62 centiméteres dobásával szintén Ausztria bajnokságát nyerve. Mindkét versenyző a Magyar Athletikai Club színeiben indult.

() A TTC. Münchenben. Münchenből táviratozzák, hogy a Terézvárosi Torna Club football csapata, amely vasárnap győzelmet aratott a Wacker ellen, ma München egyik legjobb csapatával a Münchener Sport Clubbal mérkőzött. Az utazás és kétnapos mérkőzés fáradalmait ki nem pihent csapat 3:0 arányban vereséget szenvedett az ottani Sport Clubtól.

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.
Igazgató:
ERDŐS ARMAND

MINDENKI

aki iradokban, hivatalokban, üzletekben a gyárakban a tisztaságot, kényelmet és egészséges szem előtt tartja

AZ „A. B. C.”-NÉL

hygien. tisztított, kősüvírtörliközéknek, porirtóknak, padlóruhának bevezetését, nagyon olcsó kölcsönös mellett házhoz szállítva és hetenként pontosan cserélve, okvetlen meg-

KEZDI.

„A. B. C.” Egyesült Fehérnemű Kécsésző Vállalat,
Étvös-utca 30. szám. Telefon 46-36.
Külön osztály vendéglők részére.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használat a valódi áldás gyomorbaajosoknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az életről gyomorral 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér
Nagy üveg 60 fillér

K

A

retes, no

szerződés

bérletére

kint 210

Tanácsn

nyos szá

czium ta

csatlakoz

Bettelhe

sel. A k

ronával

csoport

A konzó

Margitsz

amelyek

tatott. A

gyar Alt

Töz

érték, m

forgalom

pesten s

Hus

gyufagy

lium be

füstbe m

mány el

meg, me

kultak.

időre sa

vezését

legutóbb

határozta

vénytárs

záson a

Egyelőre

telepeket

nossal az

dekeltek

újabb gy

hogy a g

remélik,

gyárak k

el fogják

ha netán

gyufamo

tárgyalh

mánynya

Ne

A nagy

resztül t

ezzeröde

zettek e

dés, har

szerződés

kötöttek

A

emelése,

hány év

részvény

A vállal

dolgozott

nyereség

gatóság

nálni és

teség p

részvény

nál a Bu

érdekelv

Dr

vezőtlen

tavas k

a borter

bort, me

alig lév

gyenge l

szemben

fizetni a

Kindolt

SZINHÁZAK.

Kedd, 1912. május 28-án.

KIRÁLY SZINHÁZ.

A csókszanatorium.

Operette 3 felvonásban. Irta Felner Pal. Zenéjét szerzette Baron Rud. Fordította Liptai Imre.

Személyek:

Dr. Kontár Szirmai
Krisztina Geó
Róbertina Hudacek
Ernő Németh
Asszília, a feleség Erdi
Mária, a fia Király
Kalandor Latabár
Gr. Záray Nep. Raskó
Mimi hercegnő Medgyaszay
Morusz Bainszás Hajnal Gy.

Kezdeté 8 óraker.

ROYAL-ORFEUM.

VII. Erzsébet-körút: 31. Telefon 110-22.

A szenzációs májusi műsor utolsó napjai! Már csak e hó 31-éig:

A szöke csoda Bird Millmann Co. szenzációs drótkötél-mutatványok. Richard Grossmann Ehem, Mitglied des Deutschen Theaters Berlin. Gyanus eset! Nadas Sándor és Lázár M. kinema-szkeccse. 4 Kola Wania. Zoraita. Miss Mic Millan. — Az eredeti medve-táncz előadóják: Oscar & Suzette. Bruno's Cowboys. K. Solti Hermin és Virágh Jenő új kuplékkal. Tzeneszerző operett. Manóveri kaland énekes bohózat és 16 pompás új attrakció.

A téli kertben Royal-Cabaret. Belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. Kukó Vincze és zenekara. Bal-mabillie. Keringő verseny. Táncz hajnalig. A legvidámabb budapesti hely.

MAGYAR SZINHÁZ.

A Frankfurtiak.

(Die fünf Frankfurter). Visjáték 3 felvonásban. Irta: Rössler Károly. Ford. Molnár F.

Személyek:

Gudula asszony T. Ferrai R
Anselm Vágó
Náthán Szirmai
Salamon Sebestyén
Carl Kertész
Jacob Péter
Charlotte Nagy T.
Gustav hercege Törzs
Christoph örgrof Dobi
Eveline hercegnő Tóth J.
Agordó herceg Pártos
A hercegnő Csatai J.
Abrauherg gróf Papp

Kezdeté 8 óraker.

BUDAPESTI SZINHÁZ

Az asszonyfaló.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Stein Leo és Lindau K. Zenéjszerzette: Eysler Edmund. Fordította: Mérey Adolf.

Személyek:

Maros Béla, öragy Ferenczy
Mary White Kury K.
Raffainé Szathmáryné
Tilda, leánya Balog B.
Camillo Fekete
Donogán báró Szabolcs
Lovázi Fenyvesy
Szirácz báró Szász
Berekes Parányi

Kezdeté 1/28 óraker

URANIA SZINHÁZ.

A tenger fenék titkaiból.

Kezdeté 1/28 óraker

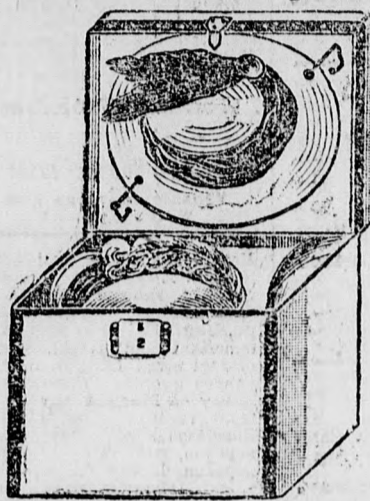
ABBAZIA. BRISTOL-SZÁLLODA

ELSŐRANGU HÁZ.

MÉRSEKELT ÁRAK.

CSILLAG BELA SZÁLLODÁS.

Uton is óvjuk finom kalapjainkat!
Uti kalapdoboz

könnyű, célszerű, barna vitorlavászomból, bőrrel szegve, vászonbéléssel, rugós kalapszoritókkal, 4-6 kalap részére 50 cm. hosszú 13.— kor. 55 cm. hosszú 14.— kor. 60 cm. hosszú 15.— kor. Utazó cikkek, bőröndök, kézi táskák, uti ruhakosarak, bot- és ernyőzsák, árjegyzék

uti toilleto cikkekrol képes nagy ingyen és bérmentve.

KERTÉSZ TÓDOR, BUDAPEST, KRISTÓFTÉR.

MARGIT GYÓGY-FORRÁS

(Beregmezeje)

a gycmor, belék, hughyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatázu még akkor is, ha vérzések esete forog fenn

Megrendelhető: Édeskúty L.-nél Budapestén és a forrás kezeléségnél Munkácsen.

A magy. kir. Opera művészei, A magy. kir. Zene-Akadémia, A Nemzeti Zenede, az ország legelőkelőbb zene-iskolák tanárai szivesen elismerték, hogy hegedűt

Reményi Mihály

olyant készít, mely bármely rései 2000 koronás hegedűvel a versenyt sikeresen kiállja.

Reményi hangfokozógarendője

Altal bármely rossz hangzu hegedű sokkal jobb, erősebb és nemesebb hangot kap. Sikerért kézzel mindet egyes hangszertől. — Árjegyzékét kérjen REMÉNYI műhegedű-készítési osztályától.

Budapest, Király-u. 58.

A világ legjobb quintiszia hurjai csak REMÉNYINÉL.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüsttáskák, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.

(Főpostával szemben)

CIRKUSZ-BEKETOW

Városliget. Telefon 107-48.

Ma este 9/10 óraker nagy előadás. A nagy májusi műsor utolsó hete.

KREMÓ ABRIGONIS

csak e héten. — Csütörtökön 2 előadás d. u. 4 óraker félhelyárak. Vasárnap 2 előadás délután 4 óraker. Gyermeknek félhelyárak.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31. 110-22 : TELEFON : 110-22

A szenzációs májusi műsor utolsó napjai! Már csak e hó 31-ig:

A szöke csoda Bird Millmann

és társulata a drótkötélen.

A két Rigoletto

univerzális ikrek utóéletetlen mutatványai.

Zoraita. Richard Grossmann. Oscar et Suzette.

Nadas Sándor és Lázár Miklós szenzációs sikerű kinema-szkeccse.

Gyanus eset!

Manóveri kaland énekes, táncos bohózat, Brow, — Green Nixon, Solti Hermin, Virágh Jenő és még 16 pompás attrakció.

A téli kertben Royal-Cabaret. Belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. Kukó Vincze és zenekara hajnalig muzsikál. 40 új, szenzációs ének- és tánc attrakció.

Közvetlen keleti behozatal.
Valódi Perzsa és Smyrna szőnyegek
nagy választékban kaphatók, budapesti lakóknak árfel-emelés nélkül részletfizetésre is.
SZÖNYEG-UDVAR BUDAPEST, KIRÁLY-U. 32. (az udvarban.)

HANGSZER ÖTÖN
FEKETE MIHÁLY
BUDAPEST
JÓSEF KÖRÜT

A legjobb minőségű hangszerek legolcsóbb beszerzési forrása. ::

A MAGYAR JOGÁSZEGYLET

könyvkiadó-vállalatának legújabb kötete. Most jelent meg:

PARERGA

Vegyes jogi dolgozatok. Irta: SZÁSZY-SCHWARZ GUSZTÁV egyetemi nyilv. rendes tanár

A tudós szerző ez újabb munkáját is ugyanolyan széleskörű tudás, éles logika, helyes gyakorlati érzék és megvesztegetően világos, fordultatos és csillogó magyarságu előadás jellemzi, mint aminő korábbi műveit. Ez újabb kötete épp úgy hozzáférhető a szaktudósnak, mint a jogászilag kevésbé képzett nagyközönségnek.

A diszes kötet 12.80 kor. nek ára fizve: 16 kor.

Kiadta az Athenaeum irodalmi és nyomdai részv.-társ. Kapható minden könyvkereskedésben

Heti műsor:

Május—június	Magy. Kir. Operaház	Nemzeti Színház	Néopera	Vigszínház	Király Színház	Magyar Színház	Új Szinpad	Budapesti Színház	Fővárosi Nyári Színház (Budai Színház)	Urania
29 Szerda	Rigoletto	Az ember tragédiája	Si gried	Az asszonyfaló	A csók-szanatorium	A rablólovag	—	Az asszonyfaló	Orpheus az alvilágban	Razzia
30 Csütörtök	M. K. Zeneakad. nov. előadás	Eva boszorkány	—	A botor katon	A csók-szanatorium	A frankfurtiak	—	Az asszonyfaló	Arlatan Zsuzsi	Isteni színjáték
31 Péntek	—	Fogadósnő	Istenek alkony	A koldusdiák	A csók-szanatorium	Hivatások nap	—	Az asszonyfaló	A varázskeringő	Az országos színházművészeti akadémia otvárasa
1 Szombat	—	Fogadósnő	Mignon	Az asszonyfaló	A csók-szanatorium	A rablólovag	—	Az asszonyfaló	Luxemburg grófia	Spanyolország
2 Vasárnap	Délután: Este:	Bahorékok	Asevitaborhelyos hangverseny	Mindenütt jó	Legnyvasár	Karintha Anna	—	Vida, az alföldi haradilla	Az edes lányka	—
			A kornevillaj harangok	A maderász	A csók-szanatorium	Sarga lilom	—	Az asszonyfaló	Lampácus Vagabundus	—

+ MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR +

BUDAPEST, VII. KERÜLET, RÁKÓCZI-UT 32. SZÁM, A RÓKUS-KÓRHÁZZAL SZEMBEN.

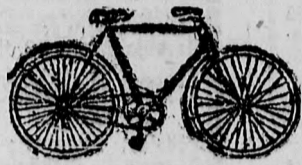
saját érdekükben felhívja az összes sérülteket, hogy az összes kulturálmunkban szabadalmazott, különösen páratlan czélszerűségű kicserélhető nyomlappal ellátott **MULTIFORME sérvkötők**ről prospektust kérjenek. Ezen

Sérvkötő a legmesszebbmenő igényeknek is megfelel **Műláb** a lehető legjobb kivitelben **Műkéz** a legizlésebb kiállításban **Műfüző**

Támogatók, egyenestartók, haskötők, gummiharisnya stb. mérték szerint jótállás mellett készülnek.

Hygienikus különlegességek! + Képes árjegyzéket kb. 1000 ábrával, ingyen, bérmentve és diszkrétan küldünk.

A világhírű eredeti angol The Champion

kerékpárokat dupla harangcsapágygyal és szabadonfutóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfelelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, kónuszokat és eszszéket óriási forgalmunk következtében mélyen leszállított nagybani eredeti gyári árban szállítunk vidékre is **LÁNG JAKAB és FIA** kerékpár- és alkatrészraktár Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. sz. Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körút 6. Diszkrét árakunk 1800 képpel kerékpár- és alkatrészekről írv. és bérmentve.

FÉRFIAK NEMI BAJAIT

hugyszervi bajokat, syphillist, önfertőzésből származott idegbajokat, különösen pedig a **férfigyengeség** (impotencia) **makaos alakjait**, melyek már más kezeléssel dacoltak, meglepő eredménnyel gyógyítja racionálisan kombinált módszerével számos évi gazdag tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI

szpecialista, v. kórházi orvos (a nemi beteg osztyán)

Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. Levelekre díjtalan válasz. — Kivánatra gyógyszerök.

Rendelés: 9-3, este 5-7.ig. Budapest, Rákóczi-út 8/a.

(Lépcsőházi bejárat.)

DARÁNYI LEGÚJABB MODELLO Számoló

ÉS LÁTHATÓ IRASU

összeadógépei

nem szorulnak reklámra. Díjmentes bemutató az ország bármely helyén. Telefon 139-54. **DARANYI MIKSA** Első Magyar Számoló- és Összeadógépek Kereskedelmi Vállalat, a Szállítmányozási és Iparbank részvénycsoporthoz tartozó Budapest, VI., Váci-körút 37.

Nők és férfiak öröme, NEOSAN'-tabletták!

Törv. védve és szabadalmazva. Orvosok által is elismert meglepő biztos hatás mindkét nem gyengeségi állapotainál. A férfit erősíti és a legkésőbb korig fenntartja. Impotencia ellen nincs jobb szer az egész világon. A gyomrot nem rontja, káros hatásuk nincs. Egy doboz, mely 20 szemet tartalmaz 4 korona 50 fill. Postán szétküldi utánvétellel, diszkrét csomagolásban a főraktár Magyarország és Ausztria részére:

Szent Hermina gyógyszertár Budapest, VII., Tököly-ut 28. szám, Depot 100.

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.

(Eressébet körút mellett) teljesen újonnan berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg-meleg víz. Szobaárak már 3 koronáért. Figyelmes előzékeny kiszolgálás.

Diákoknak nélkülözhetetlen!!

Érettségi és vizsgai segédkönyvek dióhéjban

- Magyar Irodalomtörténet dióhéjban
Harmadik kiadás. Irta Sassi Nagy Lajos. - Ára 90 fillér.
- Magyarország Oknyomozó Történelme dióhéjban
Harmadik kiadás. Irta Sassi Nagy Lajos. - Ára 90 fillér.
Kapható minden Könyvkereskedésben.

Nők!

Férfiak!

A legbiztosabb gyógyulást heveny és idült **hugycső-folyások** ellen nyújtják a

KASANTOL

gyógyó. — Nőknél fehérhólyás, férfiaknál húgycső-folyás, tripper ellen a leggyorsabban ható szer. — Orvosi-lag ajánlva. — Üvege 3 korona. — Kizárólag **Orkény Hugó** gyógyszertárban, Budapest, Tököly-ut 28. Depot 100. Postai szétküldés diszkrétan naponta.

Gazdasszonyok és gazdák

ha sok tojást akarnak hozassanak,

Vajda-féle tojóport.

Biztos és eredménydus hatás. Doboz 1 K. Uradalmak részére 1 kg. 10 K franco szállítással. — Szétküldi:

Főhercegi udvari gyógyszertár Aicsut.

Heveny vagy idült bujakór - bántalmak

egy görvéllykór, borbajok, rheuma, (uzzag, fekélyek stb) s a romlott vértől származó egyéb bajoknál, mint mirigydaganat, rheumatizmus, a száj, gége gyengedése, ágatok, onostosis, tehetetlenség és mindenféle szerzett vagy örökös bujakóros bántalmak esetében, a legmeggröztöttebb s minden gyógykezeléssel dacoló betegségből biztos és gyökeres gyógyulást nyújtanak.

Dr. Oliver vértisztító piskótái

melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül vannak engedélyezve. Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a legkiválóbb orvosok használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító szert és már számos kitüntetésben részesült. Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 5.50 kor., egy nagy doboznak 52 darab tartalommal 11.—kor. Minta és prospektus rendelkezésre áll. Raktár: Török József gyógyszertára Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 22. szám.

OLÁH GÁBOR: KORUNK HÓSE

Verses regény. Ára 3 korona. Kiadja a **FRANKLIN-TÁRSULAT.** Kapható: **Lampel R.** könyvkereskedésben (Wodianer F. és fia r. t.) Budapest, VI., Andrássy-ut 24. és minden könyvkereskedésben.

Több ezer db cliché

mind aktualitás, képes hetilapok számára **olcsón eladó.** Közelebbi felvilágosítást ad a kiadóhivatal VI., Eötvös-utca 32. szám.

Költözködés előtt.

A raktáromon levő órákat, evőeszközöket valódi 13 próbás ezüst valamint alpacca-ezüst disztárgyakat, arany ékszereket :: ::

gyári áron árusítom.

Polgár Kálmán

Budapest, Erzsébet-körút 20., I. em. Nagy képes album-árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrényeket
tűz- és betörésmenteseket ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár. Mintaraktár V., Széchenyi-utca 7. Gyár IX., Rákos-utca 4. szám. Telefon 116-40. 11261

Férjhez menni óhajt
26 éves kath. árva 180,000 vagyonnal, 38 éves francia k. a. 100,000 vagyonnal, 22 éves eszinos török hölgy 100,000 vagyonnal, valamint még sok száz vagyonos özvegy és hajadon. Komoly ajánlkozónak, ha vagyontalanok is. Díjtalan felvilágosítást ad Schlesinger, Berlin 18.

Gyorsírás és gyorsgépirás. A Gyakorló Gyorsíró Társaság szaktanfolyamát lényegesen megnagyobbított modern higiénikus új helyiségekkel (Andrássy-ut 12.) tartatnak. Legálapabb kiképzés gépirás-magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits rendszer. Beiratkozás napenként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Karlohek” amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, összeszámoló- és számológépek kezelése. Párhuzamosan osli tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk **Elgowski és Társa**, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

Feltalálók
Utmutatója szabadalmazás-hoz értékesítéshez nélkülözhetetlen. Díjtalanul küldi Áron és Molnár szabadalmi és értékesítési osztálya Budapest, József-körút 9. földszint.

Zálogczédulákat
veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100,000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.
Singer Jakab
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Izabella-utca sarkán.

Parlamentari
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiái tanárok által oktatott szaktanfolyamok. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama, nyilvánosságijoggal. Alapította Markovics Iván 1893-ban, Biztos állás-közvetítés. — Közérvényű egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld **Gabelsberger szakiskola**. (Csak Hegedűs Sándor-u. 7., saját épületében; előbb a szemközti Liszt Ferenc-tér 10.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezetektől s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64-68.

Parcellázás
Csengőd állomástól, községtől félórnyira fekvő, szőlők melletti birtokból 300 hold 3-5 holdas, parcellákban eladó a megvételhez holdanként elegetendő 40 korona, a hátralék négy év után kezdő 20 éven át törleszhető. Bővebbet Budapest, X., Marga-u. 15. Földbirtokos.

Tátrai málnaszörp
5 kilós postakosarakban K 8.— **Barta József** konzervgyára Feika (Szepes-megye).

Technikum Mittweida.
Igazgató: A. Holst, tanár. Magasabb technikai tanítást elektromechanika, gépészmérnök, technikusok és művészek képzésére. Gazdagon felszerelt elektrotechn. és gépészeti laboratóriumok. Gyári tanulóműhelyek. 3610 hallgató a 36. lakalal évben. Program stb. díjtalanul a titkárság által.

LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Wessely-utca 51/E. Telefon 113-46. — Arjegyzék ingyen és bérmentve.

A magyar memoár-irodalom érdekessége I

ZICHY GÉZA GRÓF EMLÉKEIM
Első kötet
Ára 6 korona

Kapható: **LAMPEL R.** könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. szám és minden könyvkereskedésben.

Tisztviselő-otthon
Pensió) Budapest, Szentkirály-utca 22., I. em. Lakás penzióval vagy csak ellátás különösen tisztviselőknél. Teljes pensió 135 kor. Ebéd 42 kor. Vacsora 24 kor.

FATIME és SEMIRAMIS
Özvegy-különlegességek a világ legkiválóbb minőségű válogatott és paragummi gyártmányok. Elefántcsontszinben tartályal vagy anélkül. **Fatime és Semiramis** feltétlen biztonságát nyújtanak! Elszakíthatatlanok! Több évi rakározó képesség! Ár tucatonként 6.—, 8.—, 12 kor. 20 koronát kitevő vásárlásnál 20% rabatt. Szétküldés azonnal, titoktartás mellett.
KELETI J.
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. szám.

VÉD JEGY
Dió-kivonat
az ősz hajnak festésére.

Régóta kipróbált tökéletesen ártalmatlan a díonak zöld héjából készített hajfestőeszer mely a korán őszült hajnak 15 percz alatt eredeti szőke, barna, fekete vagy gesztenyeszínét visszadja. 1 palack dió-kivonat K 6 és 3, 1 skatula a próbapalackkal 7.50, díótél, hajrestorer K 6 és 3, diókenőcs vagy díóolaj K 4 és 2, díópép a szakál festéshez K 3, díó dupla kivonat K 6 és 4 káli-créme, glicerin-szappan legfinomabb toalettszappanok 1 kor. Rendelhető a feltalálónál:
MACZUSKI A.
Wien, III/2. Erdbergterände 2.

Raktárak Budapestben:
Török I. győzelem. Király-u. 12. Vértessai S. Illátszer, Kristófer 8. Neruda N. drogueria, Kosuth Lajos-u. 7. Bröder Radonovics Baross-utca 1. Thalmyer & Seitz drogueria, Zrínyi-utca s. Köchmeister Fr. m. drogueria, Hold-utca s. sz., Molnár & Moser drogueria, Koronaherceg-utca 11. szám.

Négyszobás
urilakás, minden kényelemmel, korthasználattal, gyönyörű kiltással a budai hegyekre, augusztus 1-re kiadó. II. ker., Bimbó-utca 9. szám.

Ajtók, Ablakok
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók
Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123.
Telefon: 62-80.
Alapított 1886-ban

Soha nem létezett
rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butor-rahokat részletfizetésre.

Modern lakberendezési vállalat ::
Budapest, IV. ker., Gerőly-utca 7. sz.
Diszes butor-album 1 kor.

BUTOR
30% megtakarítás!
Régi Butorszalon
Budapest, Ferenciek-tere 3 télemel. Vétel és eladása használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, ürszobák, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok.
Telefon 82-13. 28698

Vajbabet,
szőlő spárgát, zöldborsót, fejes-salátát, újbungonyót, hónapos reketket postacsomagonként K 3.—, barack-lekvárnak kilóját K 2.80. Szabó Csongrádrol.

Még nem létezett
rendkívül kedvező fizetési feltételekkel szállítunk háló, ebédlő, uriszobák és szalonbutorokat, szál-loda, kávéházberendezéseket, rézbutorokat, csillá-rokat, zongorákat helyben és vidékre. Butoralbum 1 korona. Butorhittel lakberendezési vállalat, VI., Király-utca 8. 12365

Csillárok
részlő és galvanizált, gaz- és villanyhasználatra a legújabb eljárás szerint gyártva, leg-újabbosabb áron szállít
Schulz-osillárgyár
Róza-utca 109. Podmaniczky-utca mellett. Telefon 108-07.

Soványosság
Az egyedüli eredménytől kísért háziszor a dr. William Hartly tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép felt testidomokat nyernek — Hölgyek remek keblét. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállást. Verszorgénység, gyengesség, idegesség ellen és gyomor-bajok-soknak nélkülözhetetlen tápszor. Kiltüetve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden ország-ból. Dobozonként 1 firt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., Isván-ut 11. II/I. Telefon 156-80.

Haban József
Budapest, Almássy-tér 14. javításokat olcsón készít. Ké-pecs arjegyzéket ingyen küld.

„Hungária” beszélő - gépek
tölcsérszerűkkel is kizárolag eredeti első-rangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók,

Deményi és Társa
Budapest, VI., Teréz-körút 4.
Kérjen arjegyzéket.

„OLLA”
bizonyíthatóan a legjobb higiénikus gumi-gummi-
különlegesség. 3 évi jótállás. Mindenképp kapható. Arjegyzék ingyen.
„OLLA” gumi-gummi-
gyártól Wien II/817 Praterstrasse 57

Kitűnő fegyverek
öröknek, önvédelemre, vadászatra és szobadisznek. Wernld gyalog-sági fegyver 5 kor., szurony hüvelylyel 1 K Wernld lovasági kara-bély 16 korona, Kro-patschek-karabély, 8 golyóra tölthető, szu-ronnyal 25 K. fegyver-szij 1 korona, töltény darabja 10 fill. Katonai puskaműves által ki-próbált jó fegyverek. **Tiller Mór és Társa** ndv. szállítóknál, Buda-pest, Váci-utca 35. Fegyver arjegyzék kívánatra díjmentesen.

Singer varrógépek
Körépkarok, grammofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók

Haban József
Budapest, Almássy-tér 14. javításokat olcsón készít. Ké-pecs arjegyzéket ingyen küld.

Zálogczédulát,
briliánsot, gyöngyöt, ékszer, aranyat, ezüstöt és régiséget veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz csonttárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész ékszerész és régiségkereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45 Meghívásra jövök

UJ KÖNYVI!
GYULAI PÁL
KRITIKAI DOLGOZATOK
1854-1861.
Ára 5 korona.

Hét nagyobb kritikai essay van e kötetben, Gyulai Pál munkásságának az az irodalomtörténeti fontosságú része, melylyel irodalmunk leghatalmasabb kritikusa és féltelmetes polemikusává küzdötte fel magát.

Megrendelhető:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

Készpénzért
vagy hitelképes egy-
neknek kedvező feltételek mellett szállítok teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosíthatom, hogy ilyen

vehet
a leggyorsrabtól a legbizsesebb kivittelig minden fajta
BUTORT
Nagy Imre
lakberendezési vállalkozó özög
BUDAPEST,
Váci-körút 9. szám
(Bőjárt Szerecsen-utca 1., I. em.) Arjegyzék ingyen. Album 1 K.

BÉRCZI-VITRAGE

60/85 cm. nagy borostüllo Point-Lace szalag munka részrűddal és gyűrkkel darabja 1 kor. 50 fill.
Bérczi D. Sándor
BUDAPEST
Főútel: Deasewffy-u. 5. szám. — Fiókútel: VIII., Üllői-ut 4. szám

Öreg
hamis fogakat, zálogczédulákat bármiről, butorokat és mindenféle tárgyakat vesz Wischograd Jakab, Árkády-utca 45. I-5. Levelezőlapra jövök.

MIKSZÁTH KÁLMÁN
utolsó könyve:

Tövisskes látogatóban
Elbeszélések
(Az író könyvalakban még meg nem jelent, utolsó elbeszélései és regénytörédeke.)
Ára fűzve 5 korona, vászonkötésben 7 kor.

Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

Az Athenaeum Könyvtár
legújabb kötete:

Csupa báj, leheletszerű finomság és elragadó kedvesség. Egy képzelt népnek: a pinguineknak történetében, minden népek hibáinak kacagató karrikatúrája.

Anatole France: A Pinguinek Szigete.
Regény. Fordította Bölöny György (320 old.) Ára 1.90

Kóbor Tamás: Komédiák. Novellák (424 old.)
Biró Lajos: Gírlia. Novellák (448 old.)
Balzac: A számár-bőr. Regény (387 old.) Fordította Harsányi K.

Zola: Pascal orvos. Regény. (448 o.) Fordította Gerő Attila.
Dickens: Két város. Regény. Fordította Bálint Mihály. (448 o.)

Csehov: Az orvos felesége. Novellák.
Bölsche: Szerelm az éltök világában.
Voss R.: A költő és az asszony stb. stb.

Minden kötet ára **1.90** fillér
Kapható minden könyvüzem-nél. • Klátda az Athenaeum irod. és nyomdai r.-társulat.